

*Šťastné a veselé prožití vánočních
svátků a úspěšné vkročení do
nového roku 2009 Vám přeje*

OVOCNÁŘSKÁ UNIE ČR

Z předsednictva

Ze zasedání předsednictva v Holovousích dne 26.11.2008

Zahájení

Předseda OUČR pan Jaroslav Muška přivítal přítomné a v úvodu poblahopřál k šedesátým narozeninám panu Dušanu Sedláčkovi ze společnosti Úsovsko a.s. a poděkoval mu za jeho práci pro naše ovocnářství.

Zhodnocení sklizně jádrového ovoce

Sklizeň jablek se předpokládá dle posledního odhadu na úrovni cca 160.000 tun, ale skutečnost, která bude známa až počátkem ledna, bude zřejmě ještě vyšší. Některé oblasti byly poškozeny krupobitím. Sklizena je většina ploch, v některých oblastech však zůstanou na zemi moštová jablka, která mnozí pěstitelé nebudou sbírat, jelikož jejich cena je nižší než náklady na sběr.

Současná situace a výhled v odbytu jablek, stav zásob

Odbyt jablek byl dobrý jen u letních odrůd, kdy na trhu ještě chyběla jablka z minulé sezóny. Postupně klesá cena a odbyt je pomalejší. Důvodem byly vysoké spotřebitelské ceny na podzim, které začaly klesat až v listopadu a také velké samozásobení obyvatel. Ve velké míře jsou na trhu také jablka z Polska, které na podzim čelilo velké odbytové krizi. Podle údajů ČSÚ poklesly farmářské ceny ovoce meziročně (údaj za říjen) o 43 % a to je vyšší propad než ten, který je u velkých komodit jako třeba mléko či obilí. Předsednictvo se shodlo, že k dosažení uspokojivé realizace jablek je nezbytné hledat odbytiště na trzích východní Evropy. Zásoby po sklizni jablek v Evropské unii jsou na průměrné úrovni, méně jablek je ve starých členských zemích a naopak vyšší zásoby jsou ve střední Evropě, což se dalo po loňském propadu sklizně předpokládat. Relevantní údaje chybí z Polska, ale dá se předpokládat, že je tam uskladněno cca 700 tisíc tun s tím, že odbyt je poměrně živý a vyváží se zejména do Ruska a na Ukrajinu, kde si obchodníci pochvalují nízké ceny polských jablek. Zásoby jablek na začátku listopadu byly v ČR cca 45 tisíc tun a jsou ve srovnání s dlouhodobým průměrem o cca 16 % vyšší. S ohledem na spotřebu jablek do konce skladovacího období, by se měla zásoba vyprodat do konce června. Je třeba počítat s delším skladováním. Dále předsednictvo diskutovalo situaci u moštových jablek, kde došlo k propadu cen v celé Evropě na historická minima. Obecně největší krizi prošlo veškeré ovoce na zpracování. Jedním z důvodů může být i obava z poklesu poptávky po nápojích s vysokým obsahem ovocného podílu v zemích s největší spotřebou – USA a Německo a tím i obavy zpracovatelů s uplatněním svých produktů na trhu a neochotou bank financovat tuto výrobu. Je zcela zřejmé, že ve střední Evropě zůstanou nesklizeny stovky tisíc tun moštových jablek v intenzivních a především neintenzivních sadech, zejména v Polsku.

Aktuální zpráva o činnosti v regionech a odborných svazech

UNIE OVOCNÁŘŮ JIŽNÍCH A ZÁPADNÍCH ČECH

Po akcích v Chelčicích a Č.Budějovicích „Diskusní fórum ovoce“ a zajištění prezentace na Zemi Živitelce koncem srpna, věnovali se sklizni jablek. S mikroregionem spoluorganizovali slavnost plodů s jízdou na kole a dalšími doprovodnými akcemi. Spoluúčastnili se propagační akce „Zdravá snídaně“ a připravují akci „České jablko=dobry skutek“ včetně organizace tiskové konference.

OVOCNÁŘSKÁ UNIE MORAVY A SLEZSKA

Tradičně se zúčastnili a rovněž tradičně odpracovali Hortikomplex v Olomouci a účastnili se i výstavy Znojensko zahrada Moravy. Dne 11.12.08 bude seminář ve spolupráci s firmou Biocont ke škůdcům. Předsednictvo se sešlo v poslední době dvakrát a jednou bude ještě koncem roku. Uspořádali seminář ve Velkých Němčicích k ochraně sadů. Zorganizovali zájezd do Francie. Od kraje získali grant na propagaci, jehož hlavní částí je tvorba nových webových stránek. Připravují školení v termínu 18. – 19.2. 2009 na Skalském Dvoře. Valná hromada bude součástí školení.

UNIE OVOCNÁŘŮ SEVEROČESKÉHO REGIONU

V prosinci se chystá valná hromada ve Velkých Žernosekách. Aktivně se podíleli na zajištění prezentace ovocnářů na Zahradě Čech, kde v rámci propagace rozdávali návštěvníkům poukázky na 3 kg jablek zdarma, které je možné vyzvednout v některém ze členských podniků s cílem dostat spotřebitele do podniku třeba i k nákupu dalších jablek. Uspořádali celou řadu akcí jako například slavnosti sklizně v Ploskovicích, výstavu ovoce v Chomutově, degustaci hrušek v Litoměřicích a dále připravují akce v souvislosti s propagací „České jablko = dobrý skutek“ jako je propagace ovoce v Domě dětí a mládeže v Ústí nad Labem. V lednu připravují školení k řezu a ovocnářský ples (30.1.2009). Kraj podpořil některé propagační aktivity unie.

STŘEDOČESKÁ UNIE - OVOCNÁŘSKÉ A ŠKOLKAŘSKÉ DRUŽSTVO

Připravují setkání členské základny koncem roku v Kolíně. Aktivně se zúčastnili výstavy Zemědělec v Lysé nad Labem a to s úspěchem. Zahájili spolupráci s krajem. Uspořádali slavnost plodů a spoluúčastnili se akce „Zdravá snídaně“. Zintenzivnili spolupráci se Zahradnickou školou Mělník.

VÝCHODOČESKÁ OVOCNÁŘSKÁ UNIE

Byli na zájezdě ve Švýcarsku a v Německu. Připravují školení v termínu 5. a 6.3. 2009 na Seči, hotel Jezerka. Účastnili se na Hortikomplexu v Olomouci. Organizovali poradu školkařů. Spoluúčastnili se akce „Zdravá snídaně“. Do konce roku bude ještě jedno zasedání předsednictva.

SVAZ PRO INTEGROVANÉ SYSTÉMY PĚSTOVÁNÍ OVOCE

Svaz potvrdil 67 žádostí o dotace na výsadby sadů o celkové výměře cca 500 ha. Mělo by být rozděleno 73 mil. Kč a sazba dotace činí 79,2 % maximálních částek. Kontroly dodržování směrnic jsou prováděny pravidelně. Kontroly provádí externí pracovník – ing. Zdena Klemšová, která předsednictvo podrobně informovala o jejich průběhu. Letos byla zkontrolována na místě celkem třetina členů, přednostně noví držitelé známky. Nyní je povinnost zasílat do Holovous kopie o používání prostředků na ochranu rostlin. Za sklizeň roku 2008 byly pozastaveny známky SISPO u třech kontrolovaných podniků. Z faktických kontrol vzešly některé náměty pro kontroly roku 2009, kterými se bude zabývat předsednictvo SISPa a bude s nimi seznámena valná hromada.

ŠKOLKAŘSKÝ SVAZ

V listopadu zasedlo k aktuálním problémům předsednictvo. V lednu bude valná hromada. Rovněž proběhne seminář, který bude v Hradci Králové v KC Aldis den před Ovocnářskými dny – 19.1.2009. Uspořádali dva semináře. Odbyt výpěstků byl na podzim bez větších problémů. Zpracovali expertní zprávu pro Ministerstvo zemědělství o ovocném školkařství. Dle zjištění svazu narůstá na trhu a to i v supermarketech nabídka velmi nekvalitního materiálu ze zahraničí. Snaží se situaci řešit s kontrolními orgány.

SVAZ SKLADOVATELŮ OVOCE

Po stížnostech některých členů na servis skladovacích technologií, vyvolali jednání s firmami a dohodli nápravná řešení. Informovali o stavu a kvalitě naskladněných jablek. Chtěli by podpořit výzkum v oblasti dlouhodobějšího skladování jiného než jádrového ovoce. Předběžně se plánuje zájezd do Německa, kde bude hlavní náplní celodenní návštěva veletrhu Fruit Logistika v Berlíně (4.-6.2.2009). Detailní informace o zájezdu obdrží členové v půlce prosince.

Dotace 2009 – národní podpory, integrovaná produkce

Předsednictvo bylo informováno o stavu vyjednávání o dotacích pro rok 2009. Je navrženo rozšířit restrukturalizaci sadů pro příští rok o podporu také pro výsadby v systému ekologického zemědělství. Legislativa k integrované produkci se bude novelizovat. Zásadní změny se nepředpokládají. Za letošní rok byly závlahy dotovány na 62 % sazby a výsadby na cca 79 % v rámci sazeb.

Reforma společné organizace trhu s ovocem a zeleninou

Předsednictvo bylo seznámeno s průběhem reformy společné organizace trhu, která je v podstatě ukončena. Na národní úrovni je řešena tato problematika Nařízením vlády č.318/2008 Sb., které platí od 1.9.2008. Poslední věc, která se nyní řeší na úrovni EU, je program „Školní ovoce“, který má být v nejbližších měsících dokončen. Celkový rozpočet na tento program pro celou EU je 90 mil. Eur a pro Českou republiku by mělo být určeno cca 50 mil. Kč. Program by mohl být zahájen od příštího školního roku. O konkrétní podobě celého systému této podpory se budou vést jednání.

Minoritní indikace

V lednu 2008 byly podány žádosti o registraci celkem 19 přípravků. Do dnešního dne máme pouze jeden toxikologický posudek, na základě něhož by mělo být ze strany SRS vydáno rozhodnutí. Celý systém registrací je velmi pomalý a žádosti jsou k vyřízení na Státním zdravotním ústavu, který po jednání s OUČR přislíbil zintenzivnění činností na posudcích, aby se alespoň část stihla vyřídit do začátku vegetační sezóny. O konkrétních výsledcích či vydaných rozhodnutích, budou členové OUČR informováni na předjarních školeních a valné hromadě SISPO.

Příprava Ovocnářských dnů v Hradci Králové 2009

Program akce je zpracován, budou v něm již jen drobné úpravy a bude rozeslán po 15.prosinci. Přítomní ještě podali některé návrhy do programu. Firmy se mohou prezentovat v programu. Zaměření akce je ke skladovacím technologiím, ochraně rostlin, reziduím pesticidů a další odborná témata. Ovocnářské dny 2009 se budou konat 20.- 21.1. 2009 tradičně v kongresovém centru Aldis v Hradci Králové. Den před akcí bude školkařský den tamtéž.

Výstavnictví a propagace

Letošní Hortikomplex byl hodnocen velmi dobře. Velmi pěkné bylo provedení pavilonu A a ztvárnění s tématem čtvero ročních období. Účast byla nejvyšší v historii a blížila se k 27 tisícům návštěvníků. Kvalita ovoce byla dobrá a některé expozice, byly velmi pečlivé. Výstava také byla v duchu oslav 50.výročí zahájení výstav Flora v Olomouci. Opět dobře dopadla prezentace ovocnářů na výstavě Zahrada Čech v Litoměřicích. Návštěvnost byla opět velmi vysoká. Ovocnáři ze Středočeské unie se pěkně představili v Lysé nad Labem na výstavě Zemědělec. Prezentace byla zdařilá a těšila se velkému zájmu návštěvníků. Rovněž

úspěšně bylo prezentováno české ovoce na výstavě Země Živitelka v Českých Budějovicích. Akce byly financovány převážně z dotací Mze. Zahrada Čech i za pomoci krajské dotace. V rámci propagace OUČR vydala 100 tisíc letáčků „Poznáte ten rozdíl?“, které mají vést spotřebitele k tomu, aby se při nákupu zajímali o původ jablek. Dále jsme se účastnili propagační road show, jejíž cílem bylo v období od 13.10. do 14.11. oslovit v celkem devíti velkých městech (Praha, Plzeň, České Budějovice, Hradec Králové, Pardubice, Ostrava, Olomouc, Brno a Liberec) na 50 tisíc lidí. Zmíněná města objížďeli v určené termíny denně dva týmy lidí a propagovali zdravou snídani, jejíž součástí je pečivo, mléčný výrobek a české jablko. Každý z kolemjdoucích dostal balíček s touto snídaní a leták s vysvětlením. OUČR děkuje všem, kteří zdarma poskytli jablka pro tuto akci. Součástí letáku je i informace o českém jablku. OUČR také jedná se SZIF o možnosti propagace ovoce a zeleniny v rámci víceletého programu podporovaného EU. Je představa o mezinárodní spolupráci v oblasti této propagace (spolu se Slovenskem). Projekt by mohl být tříletý s rozpočtem v desítkách milionů Kč a zahájen by mohl být v roce 2010. Začátkem roku se připravují jednání se Slovenskou stranou. Podmínka spolufinancování ze strany EU je právě realizace víceletého programu s mezinárodní účastí pro ovoce i zeleninu. V průběhu roku 2009 bude probíhat řada jednání k přípravě programu, který musí nakonec schválit EU.

“České jablko = dobrý skutek“

OUČR opět připravuje předvánoční dobročinnou akci pod názvem "České jablko = dobrý skutek". Tak jako v minulých letech by měla být poskytnuta jablka pro ústavy sociální péče a dětské domovy. Cílem akce je obnovit tradice českých vánoc. Akce se uskuteční v průběhu celého prosince 2008 Tisková konference k tématu se bude konat 16.12. v Českých Budějovicích. Tajemníky regionálních unií tímto žádáme o zaslání seznamu ústavů, kam budou jablka poskytnuta a kdy a rovněž seznam podniků, které jablka poskytnou. Seznam zašlete do 10.12. 2008 do Holovous. Tajemník OUČR vypracuje jednotné prohlášení k této akci a zašle jej regionálním tajemníkům a tisku.

Různé a diskuse

- Byl vznesen požadavek, aby Směrnice SISPO pro rok 2009 vyšly tiskem. (připraví ing.Lánský)
- Byla diskutována otázka použití herbicidů po sklizni v SISPO a doporučena úprava směrnic v této otázce (připraví ing.Pražák,CSc.)
- Ing. Buršík informoval o využívání tzv. souběžných dovozů přípravků na ochranu rostlin, které využívají pěstitelé cukrovky. Důvodem jsou nižší ceny přípravků v jiných zemích EU. Rada u nás povolených přípravků je v zahraničí levnějších. V ovocnářství je ve srovnání s cukrovkou situace složitější (více pěstovaných druhů, chybějící registrace, souběžné dovozy nemohou zajistit zpracovatelé jako u cukrovky). OUČR prověří legislativní rámec souběžných dovozů a vytipuje případné přípravky u jabloní, které by se takto mohly dovážet. (připraví ing.M.Ludvík). Otázkou zůstává, kdo by společné souběžné dovozy organizoval, jelikož OUČR tuto činnost ze svého statutu nemůže provádět.

(ML)

Přehled akcí pro zimu 2009

Datum	Místo	Název akce	pořadatel	Garant akce
19.1. 2009	Aldis Hradec Králové	Školkařský den	ŠS OUČR	Ing.M.Pražák, CSc. prazak@vsuo.cz tel: 732 659 806
20.- 21.1. 2009	Aldis Hradec Králové	Ovocnářské dny	VŠÚO a OUČR	Ing.M.Lánský lansky@vsuo.cz , tel: 737 630 329 Ing.M.Ludvík unie@vol.cz tel:603 227 889
30.1. 2009	Mšené Lázně	Ovocnářský ples	UOSR	Bc.Milan Hanč milan.hanc@tiscali.cz tel:737 703 606
18.- 19.2. 2009	Skalský Dvůr	Školení OUMS	OUMS	Ing.Jiřina Homolová homolovaa@volny.cz tel: 724 047 937
5.- 6.3. 2009	Seč	Školení VčOU	VčOU	Ing.Václav Ludvík ludvik@vsuo.cz tel: 603 227 884

Vyhrazujeme si právo změnit termín a místo akce, případně akci zrušit !

Ze zahraničí

Jižní Tyrolsko: Golden Delicious jednička pro nové výsadby

S výměrou 6 092 ha (36,7% celkové rozlohy) se dostala odrůda Golden Delicious do čela nejdůležitějších odrůd jablek v Jižním Tyrolsku. V oblasti Vinschgau je podíl Golden Delicious v celkovém sortimentu 60%. V minulých letech sice došlo ke snížení celkové rozlohy Golden Delicious, kdy v roce 2002 činila plocha 7 233ha, ale v roce 2008 jen 6 092 ha, což je o 16% méně. Letos se však tato odrůda vysázela na cca. 250 ha a dostala se tak na 1. místo v nových výsadbách. Zvyšující se zájem o tuto odrůdu a s tím spojený vyšší vývoz na východ Evropy a do Ruska byl důvodem pro budování dalších ploch.

Gala zaujímá s rozlohou 2 833 ha 2. místo v sortimentu jablek. V současné době je této odrůdy dostatek. V minulých letech došlo ke zvýšení produkce také v jiných evropských zemích. V západní Evropě roste sklizeň Galy kontinuálně. Sklizňové množství bylo v roce 1998 asi 370 000t a v roce 2007 bylo překročeno množství 800 000t.

U Braeburnu se nepočítá po vývoji v posledních letech s novými výsadbami. V tomto roce bylo vysázeno 40 ha, což je 7% celkové plochy nových výsadeb v Jižním Tyrolsku. Na základě stoupající vlastní produkce v Německu a Anglii, se uplatnilo v roce 2007 na těchto trzích z Jižního Tyrolska méně plodů. Další trhy jako východní Evropa nebo Rusko však upřednostňují jednobarevné odrůdy.

Dvoubarevná odrůda Kanzi je v Jižním Tyrolsku na vzestupu a počítá se s ní jako náhradou za Braeburn pro trhy v Německu a Anglii. Plocha této odrůdy se rozšiřuje a v roce 2008 bylo vysázeno 33 ha. Pro její složení podobné s Galou se tato odrůda stává oblíbenější u italských konzumentů.

Red Delicious, tradiční odrůda pro vývoz do Severní Afriky a blízký Východ, zůstává na stejné rozloze 2 252 ha. V tomto roce se vysázelo asi 70 ha.

Pěstební plocha u Pink Lady činí 1 268 ha. Nová výsadba se udržuje tak, aby došlo pouze k obnovování stávající plochy.

Odrůda Granny Smith se těší ze vzrůstající obliby na trzích v Anglii a v Rusku. Od roku 2005 stále stoupá plocha nových výsadeb, v roce 2008 činí nová výsadba 80 ha. Z důvodu klimatických podmínek má Jižní Tyrolsko oproti jiným evropským zemím výhodu. Podmínky růstu severně od Alp nedovolují pěstování Granny Smith.

Polsko: Odbyt konzumních jablek je dobrý, ceny ne

Polští ovocnáři prodávali na podzim konzumní jablka za 0,7-0,9 Zl/kg (4,75-6,11 Kč/kg) a to považují za nízkou cenu. Potěšitelné však je, že zájem o jablka je vysoký. Velké množství jablek skupují ukrajinští obchodníci, kterým se zdá cena jablek příznivá, i zájemci na dalších trzích z východu. Nejčastěji jsou nakupovány odrůdy Gala, Gloster, Šampion a Golden Delicious. Zvýšená poptávka dává předpoklad, že k dalšímu snížení cen by docházet nemělo. To vše ještě podtrhuje obnovený vývoz do Ruské federace (*viz článek dole*). Liší se však ceny v jednotlivých velkoobchodech. Nejnižší cenu dostávají producenti na tržnici v Sandomierzi. Na tržnici Bronisze u Warszawy je třeba cena odrůdy Gala 1,50 Zl/kg (10,18 Kč/kg).

(rolna.tvp.pl-VK)

Polsko: Rekordně vysoká sklizeň průmyslových jablek, nemá je kdo sklídit

Polští ovocnáři v současné době namísto zisků počítají ztráty. Cena průmyslových jablek nepokrývá ani 1/3 celkových nákladů na produkci. V některých sadech stále zůstávají jablka na stromech a čekají na sklizeň. Hlavním důvodem je nedostatek pracovní síly. Dle ovocnářů při stávajících cenách zůstane hodně jablek na stromech nebo pod nimi.

Adam Nowak, ovocnář z Piaseczna: za 1 tunu průmyslových jablek dostane ovocnář 80-100 Zl (543-680 Kč). Tu samou částku je potřeba vyplatit pracovníkovi, který je posbírá. Takže ovocnář musí ještě přidat náklady na naftu, aby ovoce dovezl do výkupny.

Witold Piekaniak, Svaz ovocnářů PR: cena konzumních jablek ve velkoobchodu je 0,80 Zl/kg (5,43 Kč/kg). Ale zákazník v obchodě kupuje jablka za 2,50-4,00 Zl/kg (17,00-27,00 Kč/kg). V nejhroší situaci jsou ovocnáři, kteří vsadili na jakost. Investovali do nových výsadeb a skladovacích prostor a nyní musejí splácet úvěry.

(rolna.tvp.pl-VK)

Rusko: Zrušen zákaz importu polských rostlinných produktů

Dne 10. listopadu tohoto roku obdrželo Polské ministerstvo zemědělství faxovou zprávu ze dne 7.11.2008 podepsanou A.I. Saurinem, zástupcem ředitele Federální veterinární a fytosanitární služby RF přeposlanou prostřednictvím Ambasády Polské republiky v Ruské federaci. V dopise se informuje, že s odvoláním na podepsané Memorandum o bezpečné produkci rostlinného původu podepsané mezi RF a EU týkající se obsahu reziduí pesticidů, dusičnanů a nitrátů se dnem 10. listopadu obnovuje povolení vývozu produktů rostlinné produkce ke konzumaci z Polské republiky do Ruské federace. Vývoz se musí uskutečňovat přes určené hraniční přechody RF. K zásilce musí být připojen rovněž fytocertifikát a rovněž seznam pesticidů používaný při pěstování a datum posledního použití pesticidů.

(minrol.gov.pl-VK)

Podmínky vývozu polských jablek do Ruska

Dne 28. listopadu 2008 se z iniciativy Svazu ovocnářů Polské republiky uskutečnilo jednání na Ministerstvu zemědělství na téma polský export do RF. Jednání se zúčastnili zástupci Ministerstva zemědělství, Státní rostlinolékařské zprávy, Inspekce jakosti potravin. Také se zúčastnili zástupci polských exportérů do RF. Zástupce Ministerstva zemědělství Polské

republiky označil za veliký úspěch odvolání zákazu dovozu do Ruské federace. Zdůraznil, že je zde ještě hodně k jednání. Předseda Svazu ovocnářů PR informoval, že ruští obchodníci mají zájem kupovat polské produkty, v tom i jablka. Zdůraznil, že zákaz dovozu byl ekonomickou ztrátou pro polské producenty, jelikož vývoz se uskutečňoval přes Litvu, Bělorusko a Ukrajinu a marže za export byly vysoké. Připomněl, že Polsko exportuje celkem 400-500 tis tun jablek. Z toho do RF 300-400 tis tun. Do zemí EU 15 je to 20-25 tis tun jablek. Asi největší problém bude v kontrole vývozu ze strany fytosanitární kontroly. Naráží se zde totiž na nedostatek pracovníků a tím prodlužování doby možného vývozu.

(polskiesadownictwo.pl-VK)

Roste počet falšovaných přípravků na ochranu rostlin

Počet falšovaných přípravků na ochranu rostlin roste na celém světě. Není to pouze ztráta pro chemické koncerny, ale také problémy pro zemědělce a také nebezpečí pro spotřebitele. Předpokládá se, že asi 7% všech přípravků jsou falzifikáty. Jsou ale státy, kde je až 60% přípravků falšovaných. Například na Ukrajině je takovýchto přípravků 40%. Takovéto přípravky se začínají objevovat i v polské obchodní síti.

(rolna.tvp.pl-VK)

Zásoby jablek v Polsku

Dle Prof. Makosze produkce jablek v Polsku může v roce 2008 být mezi 2,8-2,9 mil tun. Na trh by tak mohlo přijít 2,7 mil tun jablek. Z prvních výsledků je možné odvodit, že zpracovny mohly využít 1,2-1,3 mil tun jablek. Z důvodu nižších cen je po konzumních jablkách větší poptávka na domácím i zahraničním trhu. Mělo by se prodat 800 tis tun. Zatím se nedá předpokládat, jak nakonec velký bude export. V minulosti se podařilo vyexportovat i 430 tis tun jablek. Je možné, že letos to bude také tolik. Více informací o zásobách se bude hovořit na konferenci dne 11. prosince 2008 v Lublinie.

(Towarzystwo Rozwoju Sadow Karlowych-VK)

Německo: Vyšší zásoby jablek

Podle hlášení činí zásoby v Německu k 1.11.2008 celkem 393 372t jablek. Po dodatečných hlášeních se jistě zásoby vyšplhají nad 400 000t a tím překročí o 20 – 25 000t jablek zásoby ze sezóny 2005/06 a 2006/07. Pokud bude pokračovat odbyt jablek jako v uplynulých podzimních týdnech, tak by se snížil stav zásob na -4% k 1.11. ve srovnání k loňskému roku. Hlášení ze severoněmeckých pěstitelských oblastí nejsou ještě úplné. Přesto můžeme vidět, že se skladové zásoby jen nepatrně (dosud podle hlášení o 16 500t oproti roku 2007) liší. Ve východoněmeckých pěstitelských oblastech po dvou slabých rocích podle odhadů z léta by měla být sklizeň vyšší. Ve středním Německu se množství jablek pohybuje na úrovni posledních let. Na jihu se v minulých letech vyskytovaly silné propady. Výjimkou byla minulá sezóna, kdy bylo sklizeno rekordní množství. Mezi těmito extrémny leží letošní sklizeň s mírně nadprůměrným množstvím a vysokým podílem velkých plodů.

U Elstaru jsou zásoby o 20% nižší. V hlavních pěstitelských oblastech došlo k 35% propadu a i když se v minulých týdnech jablka moc neprodávala, přesto jsou zásoby v minusu. Ve středních a východních oblastech byla úroda Elstaru průměrná.

U Jonagoldu byl na jihu nižší výnos kvůli mrazům. U Jonagoredu je množství srovnatelné s loňskou sklizní. A to platí i pro Idared. Zásoby u Braeburnu i po dodatečných hlášeních po sklizni na jihu jsou stále nižší.

U Galy po loňském propadu kvůli mrazům byla sklizeň ve východoněmeckých pěstitelských oblastech o 50% vyšší. U Boskoopu jsou průměrné zásoby. U odrůdy Holsteiner Cox jsou zásoby kvůli neobvyklé situaci na trhu v podzimních týdnech v plusu i přes snižování rozlohy výsadby této odrůdy.

Německo: V říjnu více prodaného ovoce, ale nižší prodej jádrového ovoce

V říjnu 2008 se v Německu nakupovalo více čerstvého ovoce než v minulých letech, ale mnohem méně jádrového ovoce. Celkově nakoupili německé domácnosti o 1% více čerstvého ovoce než v říjnu loňského roku. Nakoupené množství v období od ledna do října zaostává o 1% proti loňskému roku v tom samém období. Spotřebitelé nakoupili v říjnu ale o 13% méně jádrového ovoce než v říjnu 2007, přičemž u hrušek je to dokonce o 15% méně., u jablek skoro 13%. Toto množství prodaných jablek je nejnižší za posledních 6 let. 2 faktory zbrzdily poptávku po jádrovém ovoci, jednak vyšší spotřebitelské ceny a také velká úroda v zahrádkách. Za jablka se platilo v říjnu 1,32EUR/kg (o 12% více než vloni) a za hrušky 1,80EUR/kg (o 14% více než vloni). Spotřebitelské ceny klesají velmi pomalu, neboť v létě se dovážely jablka z jižní polokoule a ceny vyšplhaly vysoko. V září sice ceny klesly, ale ceny byly v porovnání s loňským zářím velmi vysoko. V říjnu se nejvíce nakupovalo hroznové víno (+15%), pozdní peckoviny (+50%), citrusy (+4%) a banány (+2%). U ovoce kromě jádrovin byly ceny v říjnu 2008 skoro o 2% nižší než v říjnu loňského roku.

(ZMP-ML)

ČESKÉ JABLKO = DOBRÝ SKUTEK

Ovocnářská unie České republiky připravila pro předvánoční dobu tradiční dobročinnou akci. V průběhu prosince 2008 poskytnou členské podniky OUČR zdarma jablka pro ústavy sociální péče, dětské domovy, domovy důchodců a do dalších obdobných zařízení. Akce proběhne ve všech regionech ČR. Zhruba 70 ovocnářských subjektů daruje jablka, jako symbol českých vánoc, do více než 80 ústavů. Tuto tradiční dobročinnou akci pořádá Ovocnářská unie ČR již jedenáctým rokem. Letos tak chceme darovat zhruba 8 tun jablek těm nejpotřebnějším. Zároveň chceme upozornit naši veřejnost, že po letošní sklizni máme ve skladech dostatek kvalitních konzumních jablek, kterými budeme zásobovat náš trh po celé zimní období až do jara. Také vyzýváme další producenty potravin, aby se k této akci připojili, abychom v této předvánoční době společně udělali dobrý skutek a upozornili na to, že je u nás dostatek kvalitní zdravé, české produkce.

Ovocnářská unie České republiky

Zásoby jablek

Naskladnění u pěstitelů a skladovatelů jablek v ČR k 1.12.2008

(TUNY) – dle typu skladu

ODRŮDA	Typ skladu			CELKEM	% meziroční 2007/2008	% 5-letý průměr/ 2008
	Větraný	Chlazený	ULO (vč. řízené atmosf.)			
Spartan, Mc Intosh	32	192	120	344	- 29 %	- 57 %
Šampion	44	781	1255	2080	+ 34 %	+ 21 %
sk.Rubín	52	1577	1232	2861	+ 57 %	+ 69 %
Gala	6	175	57	238	+ 47 %	-
ost.raně zimní	52	520	112	684	+ 58 %	+ 14 %
Golden Del.	108	2530	7654	10292	+ 45 %	+ 34 %
Idared	1947	5600	12135	19682	+ 45 %	+ 8 %
Jonagold a mut.	85	2137	3669	5891	+ 117 %	+ 123 %
Topaz	20	573	494	1087	+ 251 %	-
Melrose	39	539	317	895	- 13 %	- 14 %
Gloster	80	1058	1179	2317	+ 49 %	+ 11 %
sk. Red Delicious	215	132	53	400	+ 152 %	+ 27 %
Zvonkové	12	218	5	235	+ 114 %	- 16 %
Ostatní zimní	51	1214	396	1661	+ 83 %	+ 30 %
Celkem	2743	17246	28678	48667	+ 52 %	+ 25 %

(TUNY) – dle regionu

Odrůda	Střední Čechy	Jižní a záp. Čechy	Severní Čechy	Východní Čechy	Jižní Morava	Severní Morava	Celkem
Spartan Mc Intosh	151	73	40	51	3	26	344
Šampion	189	141	138	895	94	623	2080
skupina Rubín	240	199	249	1713	107	353	2861
Gala	6	27		75	112	18	238
ostatní raně zimní	100	28	41	70	10	435	684
Golden Delicious	4667	352	364	2329	1983	597	10292
Idared	5265	1376	529	8101	1881	2530	19682
Jonagold a mut.	871	151	320	2098	1609	842	5891
Topaz	112	71	54	765	48	37	1087
Melrose	479	38	29	285	5	59	895
Gloster	1172	86	38	622	39	360	2317
sk. Red Delicious	260		35	52	53		400
Zvonkové	15		10	210			235
ostatní zimní	32	144	48	408	367	662	1661
Celkem	13559	2686	1895	17674	6311	6542	48667

(OUČR-ML)

Dotace

Sedmadvacítka dosáhla politické dohody Health Check

Po celonočních trilaterálních i kuloárních jednáních ministrů zemědělství sedmadvacítky se rada k finální diskuzi sešla v sedm hodin ráno. V krácení plateb, proti kterému ministr Petr Gandalovič bojuje už od zahájení zdravotní prověrky Společné zemědělské politiky, se Česku podařilo zabodovat – progresivní část modulace je výrazně snížena. Česku se povedlo do konečného kompromisu prosadit všechny zásadní požadavky. Skutečné zjednodušení a odstranění nerovností mezi členskými státy, ale Health Check nepřinesl. ČR proto bude usilovat o další zjednodušování SZP, a to především v rámci svého nadcházejícího předsednictví. „Podařilo se nám vyjednat výrazné snížení sazby zohledňující velikost farmy: tam zůstala čtyři procenta z původních devíti v pásmu nad 300 tisíc eur, ostatní nižší pásma byla úplně zrušena. Je to dobrá zpráva pro české farmáře, kteří tak nepřijdou o tolik peněz, jak zamýšlely původní návrhy.“ vysvětluje ministr Gandalovič. Novým členským státům se podařilo vyjednat mimořádné navýšení prostředků na podporu zemědělského sektoru. Jedná se o 90 milionů eur ročně. V rámci článku 68 došlo k navýšení ze 2,5 na 3,5 procenta u podpor pro tzv. citlivé sektory. Součástí kompromisního balíčku se stalo i prohlášení Rady a Komise o úsilí srovnat úroveň přímých plateb v rámci Společenství po roce 2013. Jedním z úspěchů je dále jednání o míře kofinancování peněz přesouvaných na podporu venkova, která byla navýšena na 90 procent z rozpočtu EU. V závěrečném hlasování se Česko zdrželo, nicméně bylo dosaženo kvalifikované většiny.

Modulace:	2009	2010	2011	2012
0 – 5000 €	0%	0%	0%	0%
500- 300 tis €	2%	3%	4%	5%
nad 300 tis €	6%	7%	8%	9%

Všechny “úspory“ budou pak převedeny do RV.

(Mze)

Vyplacena je téměř polovina dotací na plochu

Státní zemědělský intervenční fond (SZIF) vyplatil žadatelům během prvních pěti pracovních dnů od zahájení výplat 5,226 miliardy korun v rámci dotace z titulu jednotné platby na plochu. To je téměř polovina z celkové částky 10,8 miliardy korun, která může být letos českým zemědělcům vyplacena. Informoval o tom tiskový mluvčí SZIF Vladimír Voráček.

Během prvního výplatního týdne bylo vyplaceno 3703 žádostí. Ke stejnému datu loňského roku to bylo 3175 žádostí. Také vyplacená částka byla loni nižší, a dosáhla 4,527 miliardy korun, uvedl Voráček. Letošní sazba dotace činí 3072,7 Kč/ha, celkem bylo přijato 23.455 žádostí na zhruba 3,51 milionu hektarů. SZIF má pro výplatu dotace čas do poloviny příštího roku, chce však odeslat peníze farmářům co možná nejdříve.

Jednotná platba na plochu je poskytována na ornou půdu, travní porost, vinice, chmelnice, ovocný sad, školku, zelinářskou zahradu či jinou kulturu. Jednou z podmínek pro poskytnutí je dodržení minimální výměry, která v součtu činí nejméně jeden hektar zemědělské půdy. Ta musí být zemědělsky obhospodařována a udržována po celý rok v souladu s podmínkami dobrého zemědělského a environmentálního stavu.

(SZIF)

Zahradníci získali přes sto milionů na modernizaci

Letos v červnu uplynul rok od chvíle, kdy se začaly rozdělovat první finanční prostředky z fondů Evropské unie prostřednictvím Programu rozvoje venkova. Za toto období již bylo prostřednictvím opatření v osách I a III zrealizováno celkem 723 projektů za 451 milionů

korun. Svůj díl si postupně vybírají také zahradnické podniky, a to i přesto, že pro některé z nich je stále administrativa spojená s podáním projektu překážkou. Třetí kolo příjmu žádostí v osách I (Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví) a III (Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova) proběhlo v termínu od 26. 2. do 17. 3. 2008 a zájemci o dotace mohli své projekty přihlásit v rámci čtyř opatření, resp. podopatření (I.1.1.1 Modernizace zemědělských podniků, I.3.2 Zahájení činnosti mladých zemědělců, III.1.1 Diverzifikace činností nezemědělské povahy, III.1.2 Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje), z nichž pro zahradnické firmy je nejzajímavější právě Modernizace zemědělských podniků, konkrétně záměr I.1.1.1.b) Stavby a technologie pro rostlinnou výrobu. V rámci něj lze získat finanční prostředky například na nosné konstrukce do sadů, budování závlah, výstavby a technologie skleníků a folníků, rekonstrukce a výstavbu skladovacích kapacit nebo třídících linek na ovoce a zeleninu. Z celkových 258 žádostí, které byly v daném termínu a opatření zaregistrovány, jich uspělo 171. Skutečnost, že zhruba třetinu podpořených projektů podaly zahradnické firmy a získaly tak dotaci přesahující 120 milionů korun, je určitě povzbudivá i do budoucna. Čtvrté kolo příjmu žádostí proběhlo v červnu 2008, ale opatření I. 1.1. v něm nebylo spuštěno. Záměr I.1.1.1.b) Stavby a technologie pro rostlinnou výrobu se bude (dle harmonogramu schváleného Mze ČR) týkat 6. kolo příjmu žádostí, které se uskuteční 10. 2. – 2. 3. 2009.

(Agroweb)

Blíží se kolo příjmů žádostí z PRV

Šesté kolo příjmů žádostí o podporu z Programu rozvoje venkova se uskuteční od 10. února do 2. března příštího roku. Bude se týkat podopatření osy I. 1.1. Modernizace zemědělských podniků, I.3.2. Zahájení činnosti mladých zemědělců (od 17. února) a z osy III. 1. 1. Diverzifikace činností nezemědělské povahy, a III. 1.2. Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje. Uvedl to na nedávném setkání Českomoravského svazu zemědělských podnikatelů vrchní ředitel strukturální sekce ministerstva zemědělství Pavel Sekáč. Poznamenal, že v únoru se chystá spuštění podopatření I.1.1.2. Spolupráce při vývoji spuštění nových produktů, postupů a technologií (respektive inovací) v zemědělství – zaměřené na inovace v oblasti využitá bioplynu pro účely vlastní zemědělské výroby. V podopatření I.1.1. Modernizace zemědělských podniků budou nově preferovány nosnice, naopak vypuštěna bude podpora hlavních závlahových zařízení. Více body budou zvýhodněni i chmelaři. Nově bude také paušálně navýšen limit způsobilých výdajů o deset procent. V podopatření zahájení činnosti mladých zemědělců jsou na únor připravované změny, jako je nová preference žadatelů, kteří byli příjemci dotace poskytované Státním zemědělským intervenčním fondem, žadatelů, kteří doloží příjem ze zemědělské prvovýroby minimálně ve výši 30 procent a žadatelů, kteří převezmou podnik od zemědělce staršího 55 let. Určité změny se připravují také v ose III. Diverzifikace činností nezemědělské povahy. Uvažuje se o rozšíření možných žadatelů z malých a středních podniků na velké podniky, snížení maximální míry dotace pro bioplynové stanice na 30 procent pro všechny žadatele, zvýšení maximálních způsobilých výdajů v záměrech a) diverzifikace, c- kotelny a d – peletárny z pěti milionů na 15 milionů korun. Současně by měly být rozšířeny způsobilé výdaje u bioplynových stanic o čištění bioplynu za účelem použití jako pohonu do motorových vozidel a o veřejné plnicí stanice. Rovněž by mělo být zrušeno preferenční kritérium týkající se dobrovolného snížení míry dotace u bioplynových stanic.

Uvažuje se i o zavedení nových preferenčních kritérií, a to u záměru b. bude zvýhodňováno čištění bioplynu a plnicí stanice. U všech záměru pak budou zvýhodněny projekty, v jejichž rámci nedošlo k vyjmutí dotčených pozemků ze zemědělského půdního fondu. V záměru a) bude zrušeno zvýhodnění žadatele, který v daném kole podal pouze jednu žádost. Stejně

změny se uskuteční i v opatření II. 1.2. Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje. Sekáč připomněl, že zatím dochází k výraznému převisu žádostí nad jejich možný uspokojením. K 29. říjnu bylo v ose I zaregistrováno 6184 žádostí v částce zhruba 11 miliard korun. Schváleno bylo 3729 žádostí v částce 6,4 miliardy. O proplacení bylo podáno 619 žádostí a celkem bylo již proplaceno 582 milionů korun. V ose III bylo k tomuto datu zaregistrováno 3593 žádostí v částce 15,6 miliardy korun. Z toho bylo schváleno 1277 žádostí v částce zhruba 4,8 miliardy korun. Žadatelé již podali 357 žádostí o proplacení a proplaceno bylo celkem zhruba 136 milionů korun.

(MZe)

Poslanci potvrdili více než miliardu na dotační programy v zemědělství

Celkem 1 miliarda a sto milionů korun bude v roce 2009 proudit do českého zemědělství v rámci tzv. dotačních programů. Poslanecká sněmovna PČR schválila státní rozpočet na rok 2009 a s ním související návrh o rozdělení finančních prostředků do dotačních programů.

Dotační programy pro rok 2009 slouží k podpoře restrukturalizace a zvýšení konkurenceschopnosti českého agrárního sektoru. Návrh finančních prostředků určených na dotační programy pro rok 2009 vychází z celkového finančního limitu ve výši 1 100 milionů korun. Dotační programy zemědělství pro rok 2009 obsahují programy, u nichž je kladen důraz na prvky agroenvironmentálního charakteru, například biologická a fyzikální ochrana jako náhrada chemické ochrany rostlin, podpora vybudování kapkové závlahy v ovocných sadech, chmelnicích, vinicích a ve školkách, podpora restrukturalizace ovocných sadů. Další programy jsou určeny na podporu ozdravování polních a speciálních plodin, programy zaměřené proti rozšiřování nebezpečných nálezů hospodářských zvířat a programy jako podpora včelařství, udržování a zlepšování genetického potenciálu vyjmenovaných hospodářských zvířat.

„Jsem rád, že zemědělský výbor sněmovny podpořil návrh finančních prostředků určených na dotační programy v podobě, kterou navrhovalo ministerstvo. I to je důvod, proč se podařilo návrh v dolní komoře prosadit,“ uvedl ministr zemědělství Petr Gandalovič.

Nezbytnost zvyšování plemenné hodnoty hospodářských zvířat s ohledem na eliminaci šíření karanténních virových a bakteriálních chorob a chorob přenosných osivem či sadbou a v souvislosti s možnými dopady na aktuální nálezovou situaci ČR, je podle jeho slov možné pro rok 2009 považovat za velmi důležité realizace zejména následujících programů:

- Program podporující udržování a zlepšování genetického potenciálu hospodářských zvířat. Program zabezpečuje udržování a zlepšování genetického potenciálu vyjmenovaných hospodářských zvířat a umožňuje zvyšování plemenné hodnoty hospodářských zvířat.
- Program podporující ozdravování polních a speciálních plodin. Podporuje prevenci šíření karanténních virových a bakteriálních chorob a chorob přenosných osivem či sadbou. Podpora umožňuje zvýšení kvality šlechtitelské práce, následně pak zvýšení kvality genetického materiálu s vysokým výnosovým potenciálem s odolností proti klimatickým faktorům a chorobám jako jednoho ze základních pilířů rostlinné výroby.
- Program Nálezový fond umožňuje podporu na nezbytnou laboratorní diagnostiku a podporu vybraných činností souvisejících s plněním Národního ozdravovacího programu od infekční rinotracheitidy skotu. Podpora systému ozdravování chovů od nebezpečných nálezů hospodářských zvířat slouží jako základ pro eliminaci nemocných zvířat a prevenci rozšíření nálezů.
- Dotační programy Biologická ochrana rostlin a Podpora tvorby rostlinných genotypů s vysokou rezistencí (šlechtění), musely být z důvodu pochyb ohledně jejich slučitelnosti výrazným způsobem transformovány a notifikační proces těchto dvou podpor nebyl dosud ukončen. Existuje reálný předpoklad dokončení notifikace uvedených podpor do konce prvního čtvrtletí 2009.

Přehled dotačních programů a finančních prostředků určených na dotace pro rok 2009:

Název programu	dotace neinvestiční (tis. Kč)	dotace na pořízení dlouhodobého majetku (tis. Kč)
Podpora včelařství	70.000	
Podpora vybudování kapkové závlahy		20.000
Podpora restrukturalizace ovocných sadů		60.000
Udržování a zlepšování genetického potenciálu vyjmenovaných hospodářských zvířat	180.000	
Podpora ozdravování polních a speciál. plodin	150.000	
Podpora NH Kladruby, ZH Písek a Tlumačov	65.000	
Genetické zdroje	65.000	
Nákazový fond	122.000	
Poradenství a vzdělávání	73.000	
Podpora evropské integrace nevládních organizací	15.000	
Podpora České techn. platformy pro potraviny	10.000	
Podpora zpracování zemědělských produktů		230.000
Podpora mimoprodukčních funkcí rybníků	40.000	
Celkem	790.000	310.000

(Mze)

Normy

Redukce norem jakosti ovoce a zeleniny

Komise podle prohlášení, ve snaze o zjednodušení rozhodla o ukončení obchodních pravidel pro prodej 26 druhů ovoce a zeleniny od 1. července 2009. Rozhodnutí bylo schváleno 12. listopadu na Řídícím výboru a to i přes opozici celé řady členských zemí EU a zvláště největších producentů. Jedná se o normy regulující velikost a formu ovoce a zeleniny, ty jsou nyní považovány jako ovoce minulosti. Komise si myslí, že toto opatření bude mít pozitivní vliv na spotřebitele a určitým způsobem stabilizuje ceny. Podle Komisařky Fischer-Boel to sníží také administrativní zátěž a EU nepotřebuje takové úpravy, podle kterých jsme se dosud řídili. Týká se to těchto produktů: meruňky, artičoky, chřest, lilek, avokáda, fazole, růžičková kapusta, mrkev, květák, třešně, cukety, okurky, žampiony, saláty, pórek, melouny, cibule, hrách, švestky, celer, špenát, ořechy, baklažány, a lusky.

Ale vedle této „liberalizace“ hodlá Komise udržet komerční normy u 10 produktů, které představují 75% směnné hodnoty v obchodu EU: jablka, citrusové plody, kiwi, saláty, broskve a nektarinky, hrušky, jahody, papriky, hroznové víno a rajčata.

(EU)

Informace z MZe

Zemědělci nebudou platit vyšší daň za půdu

Návrh novely zákona o dani z nemovitostí, který osvobozuje od zvýšení daně ornou půdu, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady a trvalé travní porosty v celém území obce, uspěl ve druhém čtení v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR. Na uvedené nemovitosti se s účinností od 1. ledna 2009 nebude vztahovat případné zvýšení daně z nemovitostí místním koeficientem ve výši 2 až 5 násobku z ceny půdy. Hlavním cílem novely zákona o daních z nemovitostí, která vstoupí v platnost prvním dnem příštího roku, je zvýšit vliv obcí na počet

podnikatelských aktivit na svém území. Uvnitř území obce je totiž možné daň navýšit až na pětinasobek. Zmíněná opatření obce mohou využít, ale záleží jenom na nich, zda k tomuto kroku přistoupí. „Naší snahou bylo dosáhnout osvobození zemědělské půdy od tohoto možného navýšení. Zemědělci se nyní nemusí vyšších daní obávat, daň zůstane i v příštím roce zachována na současné úrovni,“ uvedl ministr zemědělství Petr Gandalovič. Zavedení místního koeficientu při stanovení daně z nemovitostí dává obcím možnost upravit podle vlastní úvahy a s ohledem na místní poměry její výši. Na rozdíl od předchozí právní úpravy mohou rovněž malé obce do svého rozpočtu získat větší objem finančních prostředků pro vybudování místní infrastruktury a rozvoj území. Mohou tak zvýšit své rozpočtové příjmy. Toto opatření přináší možnost i pro nejmenší obce vybírat od příštího roku daň ve stejné výši, jako je tomu v současnosti v případě Prahy, tj. ve výši pětinasobku základní sazby daně. Daň z nemovitostí plyne přímo do rozpočtu obce. Podle údajů za rok 2006 činila daň z nemovitostí 5 mld. Kč, z toho daň z pozemků byla 1,9 mld. Kč. Zemědělské pozemky se na této částce podílely cca 1,4 mld. Kč.

Resort zemědělství je na předsednictví připraven

Kalendář akcí plánovaných na české předsednictví a jeho priority v agrárním sektoru novinářům představil ministr Petr Gandalovič společně s 1. náměstkem Ivo Hlaváčem. Informační náskok dostali novináři, pokud jde o hlavní témata CZ PRES, jako jsou reforma Společné zemědělské politiky a budoucí podoba přímých plateb, politika kvality zemědělských produktů nebo zjednodušení SZP. „Zvolené priority v agrárním sektoru jsou vysoce aktuální,“ zdůraznil ministr Gandalovič. „Ani Health Check nepřinesl očekávané zjednodušení Společné zemědělské politiky a skutečné odstranění nerovností mezi členskými státy, za které jsme bojovali od začátku prověrky zdravotního stavu. Jako předsednická země máme šanci právě v těchto oblastech celoevropskou agendu výrazně posunout a na případné pochybnosti odpovědět profesionálně odvedenou prací.“ Výsledky diskuse členských států k budoucímu financování SZP se odrazí i v nadcházejícím jednání o finanční perspektivě EU na léta 2014-2020. Priority předsednictví se aktualizují a zpřesňují téměř do posledního chvíle; čtyřmi okruhy, ve kterých chce Česko k celoevropské debatě přispět nejvýrazněji, jsou budoucí podoba Společné zemědělské politiky, především přímých plateb, už zmíněná politika kvality a rozvoj venkova s redefinicí tzv. méně příznivých oblastí. „Dalším prioritním tématem je zjednodušení budoucího fungování Společné zemědělské politiky. Česko i další státy často kritizují přístup Evropské komise i u nových návrhů, jako byla například reforma trhu s cukrem, s vínem i samotný Health Check, kdy krkolomné politické kompromisy mezi členskými státy nakonec ambici na zjednodušení zatlačily do pozadí,“ podotkl náměstek Hlaváč. Přitom zjednodušení zemědělské legislativy a rušení zastaralé a nepotřebné legislativy si EK vytkla za svůj rámcový cíl už před několika lety. Jen v resortu zemědělství se během následujícího půl roku, kdy kormidlo EU bude v rukou držet Česko, uskuteční téměř dvě desítky akcí. Nejdůležitější a nejprestižnější z nich bude neformální rada plánovaná na přelom května a června příštího roku do Brna. S jednou ze zvolených priorit, s revizí politiky kvality Společenství, je spojena ministerská konference za účasti komisařky, která proběhne 12. a 13. března v Praze. K důležitým akcím patří také např. Zasedání poradního sboru Evropského úřadu pro bezpečnost potravin (EFSA).

Připravenost týmu předsednictví ocenil i francouzský ministr zemědělství Michel Barnier a během návštěvy České republiky koncem října také eurokomisařka Mariann Fischer Boel.

(Mze)

Zákon o hnojivech prošel Senátem

Horní komora Parlamentu ČR definitivně schválila vládní novelu zákona o hnojivech, kterou předložil ministr zemědělství Petr Gandalovič. Cílem zákona o hnojivech je především upřesnit a zjednodušit používanou normu. Novela také přináší zjednodušení registračního řízení a možnost využívat organické hnojivo vzniklé při výrobě bioplynu, také dojde ke zpřísnění používání hnojiv na zemědělské půdě. Vzhledem k rostoucímu počtu bioplynových stanic a zvyšujícímu se objemu tzv. digestátů (organických hnojiv vzniklých anaerobní fermentací při výrobě bioplynu) se upřesňují pravidla pro používání digestátů na zemědělské půdě. Do působnosti zákona se nově zařazují sedimenty z rybníků, vodních nádrží a vodních toků. Doplňuje se zmocnění pro ministerstvo zemědělství a ministerstvo životního prostředí vydat prováděcí vyhlášku o používání sedimentů na zemědělské půdě.

Pro účely tohoto zákona je nutná přesnější definice pojmu „hnojivo“ pro zamezení dvojího výkladu nejen zákona a jeho prováděcích vyhlášek, ale i dalších předpisů. Nově vymezený pojem „hnojivo = látka způsobilá poskytnout účinné množství živin...“ je pojmem obecným a tedy nadřazeným pojmu „statkové hnojivo“.

Dochází ke zjednodušení registračního řízení. Drobné změny v rozhodnutí o registraci hnojiva budou provedeny, aniž by muselo být vydáno nové rozhodnutí o registraci. Podle pozměňovacího návrhu schváleného zemědělským výborem bude u tzv. „typových hnojiv“, (tj. hnojiv určených prováděcí vyhláškou), institut registrace nahrazen pouhým ohlášením před uvedením do oběhu.

Ustanovení týkající se používání hnojiv na zemědělské půdě se upřesňují v návaznosti na návštěvu Evropské komise ve věci kontroly zavedení tzv. „nitratové směrnice“. Požadavkem bylo zpřísnění podmínek pro aplikaci hnojiv. Nově se tedy ukládá povinnost zemědělských podnikatelů provést záznam do evidence nejpozději do 1 měsíce od ukončení použití hnojiva. Toto je nutné pro efektivní vykonávání kontrol, zejména s ohledem na kontrolu hospodaření ve zranitelných oblastech a v rámci systému cross-compliance.

(MZe)

Odborné články

Půjde to i s redukovanou ochranou rostlin?

Na konferenci ochrany rostlin v německém Kielu byly prezentovány první výsledky pokusů s nižší aplikací pesticidů. Je možné přistoupit na požadavky redukčních programů a omezit přípravky na ochranu rostlin bez znatelného rizika? První výsledky pokusů zaměřených na tuto problematiku krátce prezentoval Dr. Bernd Rodemann (Julius Kühn-Institut, Braunschweig) na konferenci ochrany rostlin v Kielu. Pokusy probíhaly v osevním postupu s cukrovkou, pšenicí a ječmenem. Z každé plodiny byly pěstovány dvě rozdílně rezistentní odrůdy. Porovnávány byly následující varianty: aplikace podle správné odborné praxe a 50% redukce aplikovaného množství. Výsledek: Aplikace pesticidů by se mohla s využitím odborných znalostí a údajů prognostických systémů snížit až o 35 %. Redukce herbicidů v cukrovce je však spojena se značným rizikem. 50% redukce vede střednědobě k vyššímu vzcházení plevelů a tím i k zvýšení sekundárních nákladů na herbicidy. U fungicidů bylo za infekčních podmínek pokusného roku možné dosáhnout v obilovinách úspory 30 až 50 %. Slabiny se však ukázaly při silném napadení listovými chorobami. Podobné platí pro aplikaci fungicidů v cukrovce. Zde byla redukce v některých případech možná, v roce se silným napadením houbami r. *Ramularia* a *Cercospora* však došlo k výrazným ztrátám na výnosech a kvalitě.

(TopAgrar – Agronavigator)

Použití entomopatogenních hub proti vrtuli třešňové

V laboratorních i polních podmínkách vykázaly nejlepší účinek houby *Beauveria bassiana* a *Paecilomyces fumosoroseus*. Vrtule třešňová (*Rhagoletis cerasi*) je nejvýznamnějším škůdcem pěstování třešní v Evropě. U neošetřených stromů může napadení dosáhnout až 100 %. Vzhledem k tomu, že tolerance napadení je pro trh a spotřebitele maximálně 2 %, musí být ochranná opatření efektivní. Dosud používaná účinná látka dimethoát by mohla v důsledku reevaluace přípravků na ochranu rostlin v EU pozbýt registrace. Pak by se veškerá produkce třešní v Evropě ocitla ve stejné situaci, v jaké je v současné době ekologické zemědělství – regulace vrtule třešňové by byla možná pouze použitím lepových pastí nebo zakrytím půdy sítí. Obě metody jsou velmi pracné a často ne dostatečně účinné. V laboratorních podmínkách bylo testováno několik druhů hub proti různým vývojovým stádiím vrtule třešňové. Ukázalo se, že napadení byli pouze dospělci. Nejlepší účinek vykázaly houby *Beauveria bassiana* a *Paecilomyces fumosoroseus*. Obě tyto houby, na jejichž bázi již existují komerční přípravky, byly v roce 2006 úspěšně aplikovány proti dospělcům vrtule třešňové ve dvou polních pokusech.

(Agronavigator)

Entomopatogenními viry proti obaleči jablečného

Jedním z ožehavých témat současné integrované produkce ovoce je neuspokojivý podíl biologických prostředků při regulaci výskytu hospodářsky významných škůdců. Významnou roli v systému ochrany jaderovin hraje obaleč jablečný (*Cydia pomonella* L.).

V nižších i středních polohách je nutno počítat s vývojem dvou generací škůdce během sezóny, což v závislosti na populační hustotě představuje minimálně tři insekticidní zásahy. V oblastech se zvýšenými výskytmi obaleče je proto možnost použití metod biologické ochrany velmi vítanou alternativou. V důsledku intenzivního používání insekticidů v jablonořných sadech došlo v minulých desetiletích k selekci populací obaleče jablečného rezistentních k řadě přípravků. Tento proces se nevyhnul ani České republice, kde byla na některých lokalitách (např. na jižní Moravě) zaznamenána snížená účinnost organofosfátů a regulátorů růstu (Stará a kol., 2006). Zde je možnost účinné biologické ochrany ještě naléhavější, stejně jako v sadech zaměřených na produkci určenou pro zpracování na dětskou výživu, kde jsou kladeny vysoké nároky na zdravotní bezpečnost ovoce. V zahraničí se proti obaleči jablečného kromě metody dezorientace, založené na aplikaci feromonů v přímé ochraně sadů, velice úspěšně prosadilo využívání entomopatogenních virů, konkrétně virus granulózy obaleče jablečného, *Cydia pomonella* granulovirus (CpGV) a také virus granulózy obaleče zimolezového, *Adoxophyes orana* granulovirus (AdorGV), oba z čeledi Baculoviridae rodu Granulovirus (GV). Výhody používání těchto přípravků jsou nesporné: šetrnost k životnímu prostředí, selektivita vůči přirozeným nepřátelům, nulové riziko reziduí v plodech a vysoká účinnost srovnatelná s chemickými insekticidy. Podle dostupných studií nebyl potvrzen vznik křížové (cross) rezistence obaleče vůči CpGV a běžně používaným insekticidům, proto jsou přípravky tohoto typu vhodné do antirezistentní strategie v systémech ochrany s využíváním chemických insekticidů.

Historie produktů na bázi CpGV

Původní izolát CpGV, získaný v roce 1964 v Mexiku („Mexický izolát“ - CpGV-M, Lacey, 2008), byl finalizován do komerční podoby v polovině 80. let minulého století. V roce 1988 se na evropském trhu objevil přípravek Madex (Andermatt Biocontrol, Švýcarsko), o tři roky později (1991) Granupom (Hoerst, Německo) a Carpovirusine (Calliope, Francie). Podle údajů z roku 2003 se plocha ošetřená pomocí CpGV v Evropě odhadovala na 200 tis. akrů, což v přepočtu činí asi 80 tis. ha (Lacey a Thomson, 2004). V současné době bude velikost těchto ploch pravděpodobně vyšší.

Princip účinku

Bakuloviry v širším pojetí jsou v současnosti jedinou skupinou živočišných virů studovanou pro použití v biologické ochraně polních plodin, ovocných sadů a lesů proti hmyzím škůdcům (Miller, 1997, Moscardi, 1999). Předností je stabilita částic ve vnějším prostředí, selektivita a také bezpečnost pro člověka (Black a kol., 1997, Szewczyk a kol., 2006, Asser-Kaiser a kol., 2007). Hostitelským okruhem jsou různí zástupci hmyzu, především z řádů motýlů (Lepidoptera), dvoukřídlých (Diptera) a blanokřídlých (Hymenoptera) (Moscardi, 1999). Z více než 600 popsaných druhů bakulovirů je přibližně 90 % patogenní pro druhy z řádu Lepidoptera (Jehle a kol., 2005). Komerčně vyráběné biopreparáty na bázi bakulovirů představují kvalitativní přínos v přímé biologické ochraně sadů, neboť při vhodně provedené aplikaci vykazují účinnost zcela srovnatelnou s insekticidy. Použitelnost některých druhů bakulovirů sice bývá limitována nedostatečnou rychlostí, se kterou zabíjejí svého hostitele, avšak *Cydia pomonella* granulovirus patří mezi zástupce GV, kteří usmrcejí svého hostitele obaleče jablečného velmi rychle, a to již za pět až deset dní po infekci (Jehle a kol., 2006).

Účinek CpGV je výhradně požerový. Patogeneze probíhá následujícím způsobem: Housenky přijímají virus s potravou ve formě infekčních virionů occlusion derived virus (ODV), které jsou jednotlivě uzavřeny do matrix tvořené bílkovinou granulin. V těchto granulích, tzv. occlusion body (OB) jsou viriony chráněny před nepřízní vnějšího prostředí. Ve středním střevě hostitele dochází vlivem alkalického pH k rozpouštění bílkovinného obalu a k uvolnění částic (ODV), které procházejí až do buněčných jader střevního epitelu. Zde dochází k primární infekci hostitele. Replikací se v jádře vytvářejí nové sekundární viriony – budded virus (BV), které pronikají z napadených buněk. Při tomto procesu se nukleokapsidy obalí buněčnou membránou a vstupují do dalších buněk hostitele (vzdušnice, nervové buňky, tukové těleso atd.) a vyvolávají sekundární infekci. Vývojový cyklus uzavírá poslední fáze infekce, kdy dochází opět k formování granulí (OB), které vyplní celé tělo hostitele. Po prasknutí kutikuly se uvolňují do prostředí, kde opět mohou být požřeny housenkami obaleče jablečného (Funk a kol., 1997; Jehle a kol., 2006). Vnější projev poslední fáze infekce je mléčně bělavé zbarvení, zduřelé tělní segmenty a snížení hybnosti housenky.

Využití CpGV

Specifičnost účinku a selektivita k užitečným organismům předurčuje přípravky na bázi CpGV pro zařazení nejen do programů integrované ochrany (Lacey a Thomson, 2004), ale i pro organické zemědělství. Jako u všech bioagens je zde eliminována převážná většina negativ spojených s aplikací chemických přípravků (výskyt reziduí pesticidů v plodech, vedlejší účinek na necílové organismy, kontaminace životního prostředí, zdravotní rizika při aplikacích, atd.). Jedním z mála problémů, které je třeba při využívání těchto preparátů mít v povědomí, je možnost selekce rezistentních populací škůdce. Některé země EU (Německo, Francie, Švýcarsko, Itálie), kde se dlouhodoběji CpGV používal, v poslední době referují o nárůstu počtu výskytů rezistentních populací obaleče jablečného (Gund a kol., 2007, Lacey, 2008). Zahraněční výzkumná pracoviště i výrobci přípravků hledají hlavní příčiny vzniku rezistence, zkoumají jeho biologickou podstatu a také možnosti, jak situaci řešit. Počátkem roku 2006 získali v laboratořích Andermatt Biocontrol AG z původně používaného izolátu CpGV-M kmen, který účinně reguluje také selektované rezistentní populace obaleče. Obchodní název nového biopreparátu je Madex Plus. Jeho účinnost byla hodnocena nejen laboratorně biologickými testy, ale také prověřena polními pokusy. Účinnost přípravku byla vysoká na housenky rezistentních i citlivých populací obaleče jablečného (Kienzle a kol., 2008). V současné době je studována virulence dalších genotypově odlišných izolátů CpGV, např. izolátu CpGV-I12 pocházejícího z Íránu (Kienzle a kol., 2008).

Využívání bakulovirů v ČR

Zatímco provozní využívání bakulovirů ve vyspělých evropských zemích zaznamenalo již 20letou historii, u nás si teprve razí cestu k oficiální registraci. V průběhu předchozích let byla

v sadech v rámci výzkumných projektů experimentálně ověřována účinnost přípravků na bázi CpGV i AdorGV a na základě zjištěných výsledků formulována metodická doporučení pro praxi. Testovány byly komerční produkty Madex 3, Capex 2 (oba Andermatt Bicontrol AG, Švýcarsko) a Carpovirusine (Calliope, Francie). V počáteční fázi celého procesu byl ve hře též tuzemský Biolavirus (Biola Chelčice), ale registrace nebyla bohužel dokončena a proces výroby zastaven. Zmíněné zahraniční preparáty však volný prostor na našem trhu doposud zaplnit nedokázaly, a to díky značným administrativním bariérám a nákladům spojených s registračním procesem. Urychlení registrace, stejně jako dostatečná informovanost pěstitelů o možnostech a efektivních způsobech využití CpGV v sadech, je v kontextu některých setrvávajících problémů v integrované ochraně (rezidua pesticidů v plodech, rezistence škůdců k přípravkům, aplikace neselektivních insekticidů spojené s úbytkem přirozených nepřátel, aj.) mimořádně aktuální (Kocourek a kol., 2004; Falta, 2008). Samozřejmě ani využívání CpGV není návodem na řešení všech obtíží v integrované ochraně, ale jde o precedens, který ilustruje nejen nepříjemný průběh zavádění biologických přípravků u nás, ale i „pružnost“ uplatňování výstupů aplikovaného výzkumu v praxi. Zatímco v ČR není doposud dořešena otázka zavedení CpGV na trh, vyspělé okolní státy jsou ve fázi, kdy je po mnohaletém používání CpGV nutno čelit snížené citlivosti obaleče jablečného k těmto přípravkům.

Pokud se týká samotné rezistence, je metoda využívající virů v ochraně proti obaleči jablečného pro pěstitele natolik cennou, že stojí za to se ze zahraničních zkušeností poučit a během potenciálního zavádění CpGV do praxe se obdobných chyb vyvarovat. Kromě testování účinku přípravků na bázi CpGV je předmětem probíhajícího i plánovaného výzkumu u nás také optimalizace zařazení těchto přípravků do systému integrované ochrany se zřetelem k prevenci vzniku rezistence škůdce. Rozvíjeny jsou též metody, které budou v případě úspěšné komercializace CpGV preparátů využívány k monitoringu případného výskytu rezistence škůdce.

Účinnost a použití přípravků na bázi CpGV

Jak již bylo řečeno, účinností se CpGV zcela vyrovná kvalitním insekticidům; v přítomnosti populací obaleče jablečného rezistentních k chemickým přípravkům je výsledek dosažený pomocí virů vždy lepší, a to úměrně k podílu jedinců se sníženou citlivostí k insekticidům. Používání přípravků založených na CpGV vychází z požerového účinku viru. To znamená, že signalizace zásahů i jejich frekvence se budou řídit obdobnými pravidly jako aplikace běžných larvicidních přípravků. Optimální je provést zásah těsně před líhnutím (nebo v době líhnutí) housenek, aby bylo zaručeno maximální množství viru v potravě přijímané housenkami. Stejně jako v ochraně chemické lze při stanovení termínu ošetření vycházet z vizuálních kontrol vývoje vajíček nebo ze sledování teplotních sum (Lánský a kol., 2005). K líhnutí dochází při $BSET_{10}(h)=2100^{\circ}C$ nebo $BSET_{10}(d)=85 - 90^{\circ}C$, kde počátek měření teplotní sumy je vztažen k zahájení významné letové vlny spojené s kladením. Na pěstiteli dále je, aby prostřednictvím monitoringu dobře vyhodnotil intenzitu kladení a délku letové vlny a odhadl vhodné termíny pro ošetření. Protože letová aktivita škůdce probíhá zpravidla delší období, než představuje perzistence přípravku, tak je nutno ošetření v adekvátním intervalu zopakovat. Technika aplikace včetně volby objemu postřikové kapaliny jsou stejné jako u insekticidů. Při vysoké populační hustotě v podmínkách rozvleklého letu škůdce, kdy situace v průběhu sezóny vyžaduje provádět větší počet zásahů, lze z důvodů prevence vzniku rezistence v režimu integrované ochrany doporučit střídání CpGV s účinnými insekticidy. Počet zásahů pomocí virů by rozhodně neměl být vyšší než tři. U produkce se striktní kontrolou výskytu reziduí v plodech (ovoce určené např. na dětskou výživu) je účelné přenést těžiště aplikací CpGV na druhou polovinu sezóny a v jejím počátku využít chemických přípravků. Zdaří-li se, ať už pomocí CpGV, jejich kombinací s insekticidy nebo insekticidy samotnými, docílit nižší populační hustoty obaleče jablečného, je možné do systému ochrany

zařadit metodu dezorientace. Doplnkovým přípravkem k CpGV může být též Biobit XL (WP) na bázi *B. thuringiensis*; zde však počítejme pouze s uspokojivou účinností a klíčové fáze sezóny je třeba řešit pomocí virů či insekticidů. V režimu ekologického pěstování samozřejmě možnost alternace s insekticidy není možná. V tomto případě můžeme obaleči jablečnému čelit vhodným kombinováním CpGV, metody dezorientace a přípravků na bázi *B. thuringiensis*.

Registrace přípravku na bázi CpGv

Přípravky na bázi CpGV patří v zahraničí ke stěžejním biologickým metodám využívaných v sadech. Vysoká účinnost ověřená v řadě pokusů uskutečněných i v podmínkách ČR, snadnost aplikace a příznivé ekotoxikologické vlastnosti předpokládají jejich bezproblémové přijetí pěstiteli. Jedinou bariérou by mohla být cena přípravků, která se odvíjí od zvolené strategie potenciálního distributora. Oficiálně se však u nás doposud žádný z testovaných preparátů (Madex 3, Carpovirusine) registrovat nepodařilo a CpGV v nabídce přípravků určených pro ochranu sadů zatím chybí. Hlavními bariérami, které stojí v cestě, jsou neuvěřitelná složitost a nákladnost registračních řízení, malý zájem (daný mj. návratností investic do registrace) distributorů, ekonomická výhodnost konvenční chemické ochrany, doposud silná pozice distributorů chemických přípravků a další vlivy včetně zemědělské politiky a nároky spotřebitelů na zdravotní bezpečnost ovoce. V době, kdy je především posledního zmíněnému aspektu (zdravotní bezpečnost ovoce) věnována zvýšená pozornost spolu s mimoprodukční funkcí zemědělství, narušenou rovnováhou potravních řetězců a dalšími problémy spojenými s aplikacemi chemických přípravků, je rychlé zavádění kvalitních biologických metod, k nimž přípravky na bázi CpGV bezesporu patří, vysoce aktuální. Doufejme, že i u nás, stejně jako v západní Evropě, bude mít ovocnářská veřejnost v dohledné době možnost některý z přípravků na bázi entomopatogenních virů zařadit do systému integrované ochrany.

(Ing. Vladan Falta, Ph.D., Zahradaweb)

Moderní systémy pěstování slivoní u Bodamského jezera

Pěstování slivoní je v posledních letech velmi diskutované. Trh a ceny v posledních letech ukazují převis nabídky nad poptávkou v hlavním sklizňovém období (srpen), tzn. v době od počátku sklizně Čačanské lepotice do doby sklizně odrůdy Stanley. Dobré ceny pro plody na konzum je možné dosáhnout pouze na začátku (velmi rané odrůdy) a na konci sezony (velmi pozdně dozrávající odrůdy - v září). U zpracovatelů se zvyšuje tlak na producenty zejména v parametrech suroviny, především se jedná o cukernatost.

V 90. letech v sadech v okolí Bodamského jezera převažovaly odrůdy: 'Buherova', 'Ortenauer', švestka domácí a 'Fellenberg'. Dříve byly plody nabízeny po dobu 4 až 5 týdnů v roce. Po introdukci nových, velmi plodných odrůd se doba sklizně a nabídky plodů prodloužila na 10 až 12 týdnů (např. 'Top', 'Topper', aj.). Co zvýšilo atraktivitu pěstování slivoní pro ovocnáře v minulých letech? Byly to především dobré ceny za plody velmi dobré kvality sklizené na konzum, diverzifikace výroby, prodloužení sklizňové sezóny, zlepšení cash flow, zavedení nových pěstitelských systémů.

Pro extenzivní sady spojené s mechanizovanou sklizní a „průmyslovým zpracováním“ se i nadále zapěstovává klasická kotlovitá koruna. Moderními systémy pěstování jsou vřetená nebo talířovitá koruna.

Intenzivní pěstování

Cílem intenzivního pěstování jsou co nejmenší pracnost (zejména při řezu), snadná a rychlá sklizeň (plody se musí sklízet převážně ze země), zvýšení vnitřní a vnější kvality plodů (vybarvení, velikost, cukernatost, aj.) a snadná ochrana. Tzn. výška stromu by měla být mezi 2,5 – 4 m, použití slabě rostoucích podnoží, sázení stromků dle odrůdových vlastností zhruba 4 – 4,5 m x 2 – 3 m. Moderní pěstitelské systémy obnáší i změnu přístupu k agrotechnickým

zásahům.

Dobrym příkladem je řez stromů. U starších stromů je zimní řez stále „nutností“ pro dosažení produkce kvalitního ovoce. Ale při řezu mladých stromů v zimním období dochází k silnému růstu stromů. Proto je nutné zapěstování a řez mladých stromů přesunout do jarního období. Důvodem pro přesun řezu do termínu po odkvětu stromů je vedle snížení růstu také ochrana před chorobami např. Pseudomonas, Valse, aj. (rány po zásahu se v jarním období hojí velmi rychle).

Zásady pěstitelských zásahů, lze shrnout do následujících bodů:

1. dobu řezu přesunout z klasických zimních měsíců do jarních měsíců
2. úprava terminálu mladých stromků
3. vylamování obrostu
4. zapěstování bočních větví
5. řez plodonosných větví
6. probírka plodů – regulace výnosu

Doba řezu

Zásahy se provádějí od poloviny do konce května (provádění řezu dle odrůdových vlastností, dále podle násady plodů, neponechávání příliš převislé větve u velmi plodných odrůd). V té době nejsou nové větvičky plně vyzrálé, rány se hojí velmi rychle.

Úprava terminálu

Na vrcholu stromku se odstraňují konkurenty terminálu. Terminál se řeže na nejspodnější konkurent s největším odklonem od osy. Tímto dojde k oslabení růstu terminálu. Zároveň se odstraňují větve s ostrým úhlem nasazení ($<45^\circ$)

Vylamování obrostu

Při tomto zásahu se odstraňují vylamováním nadbyteční konkurenti na plodonosných větvích, zároveň se usměrňuje růst požadovaným směrem. Tento zásah se dělá převážně bez použití nůžek, dokud jsou větve (přírůstky) v bylinném stavu. U odrůd, které mají sklon k přeplozování, jako 'Katinka', 'Čač. rodná' nebo 'Hanita' se hlavní plodonosný výhon zakracuje na 5 – 10 cm dlouhý čípek. Tento čípek ještě během léta proroste, nejčastěji dvěma kratšími větvičkami, které jsou plně obsazeny květními pupeny.

Obrost se také někdy upravuje v srpnu nůžkami, když už jsou přírůstky zdřevnatělé.

Zapěstování bočních větví

U některých odrůd je smysluplné upravovat boční obrost vyvázáním, popř. vyhnout klipsou (sponou) nebo betonovými těžítky. Nejsnadněji se pracuje s větvemi, které mají dostatečnou délku a poté se lehce vyvážou do potřebné pozice.

Především v letech s velkou násadou plodů jsou nutné další opatření. Slouží především k regulaci výnosu a zvýšení kvality plodů (velikost, modré vybarvení, chuť a zvýšení cukernatosti) Nároky konzumentů na plody (kvalitativní ukazatele) se neustále zvyšují a neodpovídající zboží se může zpeněžit za nižší ceny pro průmyslové zpracování. Jestliže je příliš velká násada, dělá se probírka plodů.

Řez plodonosných větví

Při probírce plodů řezem se odstraňuje slabé, převěšené dřevo. Víceleté dřevo, které se v důsledku násady minulých let převésilo, se zakracuje. Nejlepším termínem je doba od poloviny června do poloviny července. Plody v té době mívají průměr 20 – 25 mm. Řezem v této době se také ovlivní možný vznik střídavé plodnosti v dalším roce.

Probírka plodů – regulace výnosu

Ruční probírka plodů je u jablek již běžným pěstitelským opatřením. U slivoní bývá nutností především u odrůd s drobnějšími plody. Např. u odrůdy 'Katinka', nebo u odrůd s tendencí převěšovat větve – 'Čačanská rodná'. Smysluplná je u odrůd 'Hanita', 'Tophit', či 'Prezident'. Ruční probírka plodů se provádí při velikosti plodů 20 mm. Odstraňují se malé, deformované, nebo špatně vyvinuté plody, popř. se reguluje množství plodů ve spodní části

koruny na dlouhém dřevě. Pracovní nárok bývá 2 až 5 minut na strom, tj. 34 až 83 hod/ha při 1000 kusech stromů na hektaru. Dle zkušeností pěstitelů trvá ruční probírka slivoní podobnou dobu jako u jabloní.

Slivoně v Německu

Přestože v Německu je tradiční velikost plodů cca 30 – 35 g (velikost švestky domácí), v posledních letech stoupá poptávka po velkoplodých odrůdách, přestože chuť není u nich uspokojivá – jako příklad lze uvést odrůdu 'Čačanskou lepotici' (cukernatost kolem 17 Brix). Pěstování slivoní v Německu prožívá stále velmi rychlý vývoj ve všech směrech, ať už jde o tvarování, šlechtění podnoží i odrůd. Jedná se o významné pokroky v pěstitelských systémech, v šlechtění na velikost plodů, zvyšování cukernatosti, odolnost (tolerance), rezistence či hypersenzitivita k PPV (Plum pox virus). Dále se jeví jako velmi perspektivní využití zakrsle rostoucích podnoží, např. VVA-1 (Krymsk 1). Z odrůd bývají v současné době nejčastěji zmiňovány pro sázení sadů novošlechtění 'Haganta', 'Toptaste', aj. Ale o tom až někdy příště.

(Ing. Pavel Voráček, Fytos Plzeň, Zahradaweb)

Bradavčitá uzlovitost na kmenech jabloně

K napsání tohoto příspěvku dal podnět výskyt odumírání stromů jabloně v mladé výsadbě, u níž má většina stromů na podnožové části kmene bradavčité zduřeniny. Je to příznak, pro který ovocnáři používají označení „bernot“ (z anglického názvu burrknot).

Snaha maximálně využít regulační vliv podnože na zpomalení růstu a dřívější a pravidelnou plodnost jabloní vedla k doporučení prodloužit nadzemní části podnože (štěpovat ve větší výšce). Za optimální se v současné době považuje štěpování ve výšce přibližně 20 cm nad zemí. Pokud se však použije podnož s geneticky fixovanou dispozicí k tvorbě bradavčitých zduřenin, může to mít za následek vyšší napadení nesytkou jabloňovou a následně zvýšení výskytu korových nekróz, chřadnutí a odumírání stromů. Nastala tak situace, kdy změna pěstební technologie, která měla být jednoznačně přínosem v lepší možnosti regulace růstu a plodnosti, má i svá negativa.

Bradavčitá zduřenina

Bradavčité zduřeniny jsou okrouhlé nárůsty či vyvýšeniny, jejichž povrch je pokryt shlukem krátkých výrůstků, zkrácených adventivních kořenů. Jednotlivé bradavčité zduřeniny mají velikost o průměru 5 – 30 mm, někdy však i více než 10 cm. Nad povrch kmene nebo větve jsou vypouklé několik milimetrů až 3 cm. Nejčastěji se nacházejí na podnožové části kmene tvořeného některými typy vegetativních podnoží (méně často na roubové části kmene) a na kosterních i vedlejších větvích. Z nedokonale vyvinutých adventivních kořenů se za vhodných podmínek mohou vytvořit normální kořeny.

Patologický jev bradavčitých zduřenin

Je-li bradavčitá zduřenina shlukem zkrácených adventivních kořenů, pak by se jako správný mohl jevit názor převládající v polovině dvacátých let minulého století, podle něhož je výskyt bradavčitých zduřenin normální vlastností určitých genotypů jabloně, a to nejen podnoží, ale i odrůd. Poukážeme proto na skutečnosti, které svědčí o tom, že výskyt bradavčitých zduřenin na některých dřevinách může splňovat v biologickém i fytopatologickém pojetí charakteristiky patologického jevu.

Z biologického hlediska se za patologické považují jevy, které se u postižených rostlin projevují narušením jejich energetické rovnováhy. Samotná přítomnost bradavčitých zduřenin však zřejmě nezpůsobuje vážné narušení energetické rovnováhy u příznakových stromů. Nanejvýš u nich dochází v době intenzivního počátečního růstu k nepřilíživě významné ztrátě energie a živin, které se spotřebují na tvorbu pletiv, jež nejsou pro další růst a vývoj stromu nutné.

Ve fytopatologii se pokládá za patologické takové narušení životních procesů, které překračuje určitou minimální hranici škodlivosti. Výskyt základů adventivních kořenů na nadzemních orgánech zapadá do patologických jevů podobně jako řada dalších úkazů projevujících se tvorbou nových orgánů na nepřírozeném místě, v abnormálním počtu nebo v neobvyklé době. Navíc, jak vyplývá z dalšího textu, přítomnost bradavčitých zduřenin na bázi kmene jabloní je počátkem sledu dalších škodlivých jevů, které mohou v krajním případě vyústit až v odumření postižených stromů.

Infekční choroba nebo porucha?

Bradavčité zduřeniny na stoncích bylin a kmenech dřevin se staly předmětem intenzivnějšího zájmu botaniků, ovocnářů a fytopatologů přibližně od 20. let minulého století. V té době se u jabloní začalo rozšiřovat používání slabě rostoucích vegetativních podnoží, zejména typové řady M. Právě u nich se bradavčité zduřeniny častěji vyskytovaly a proto se podrobněji začaly studovat. Již v té době bylo spolehlivě vyvráceno podezření, že bradavčité zduřeniny jsou způsobovány kmeny původce bakteriální nádorovitosti (*Agrobacterium tumefaciens*), které vyvolávají nadměrnou tvorbu kořenů.

V současnosti se výskyt bradavčitých zduřenin považuje za projev poruchy. Nejde tedy o příznak choroby, pro níž je charakteristické, že původce je biotické povahy – v rostlině se pomnožuje a je přenosný z nemocné na zdravou rostlinu. Pro poruchu jabloně s charakteristickými příznaky bradavčitých zduřenin se navrhuje český název – bradavčitá uzlovitost jabloně (uzlovitost od slova uzel, ve smyslu nevypadavý či zapadlý suk). Řadí se do skupiny genetických a „fyziologických“ poruch.

Okolo bradavčitých zduřenin se objevují nekrózy korových pletiv v podobě vkleslých skořicově hnědých ploch. Mezi nekrotizovaným a zdravým pletivem jsou někdy patrné praskliny, jindy je okraj vyvýšený. Některé nekrózy mají terčovitý vzhled, který je projevem opakovaných neúspěšných pokusů okolního zdravého pletiva o lokalizaci nekrózy. Občas se šíření nekrózy daří zastavit a její lokalizace je úspěšně završena tvorbou kalusového valu.

Vznik a vývoj poruchy

Základem pro pochopení mechanismu vzniku bradavčitých zduřenin (neboli v morfologickém smyslu vzniku adventivních kořenů, které jsou zkráceny) je poznatek, že kterákoliv plnohodnotná rostlinná buňka může dát vznik jakémukoliv pletivu, orgánu i celé rostlině. Proces vzniku adventivního kořene probíhá v několika etapách:

- tvorba tzv. kořenové iniciály (tj. buňky zachovávající si schopnost dělení),
- dělení iniciály,
- vznik kořenového základu,
- vyrůstání kořenového základu v adventivní kořeny,

K tomu, aby se v geneticky predestinovaném rostlinném genotypu začaly vyvíjet kořenové iniciály, přispívají tři současně působící vnější faktory, a to nízká světelná intenzita, vysoká vlhkost a teploty v rozsahu 20 – 35 °C. Kořenové iniciály vznikají v blízkosti nodia z parenchymatických buněk dřevných paprsků (vycházejí z dřene směrem ke korovému pletivu), v místě, kde dřevný paprsek kříží kambium. U jabloňových podnoží se kořenové iniciály mohou vytvářet již v prvním vegetačním období. Na rozdíl od vývoje normálního adventivního kořene probíhá vznik bradavčité zduřeniny v schematicky zjednodušené podobě. Ve třetí fázi tvorby adventivních pupenů se buňky kořenového základu dále množí, což se na povrchu kmene projeví vznikem zduřeniny o průměru přibližně 3 – 5 mm a výšky 2 – 3 mm. V průběhu jednoho až tří let se v korových pletivech vytváří boulovitý útvar, který se zvětšuje, větví a proráží na povrch kmene ve formě shluku zkrácených (jakoby zakrnělých) adventivních kořenů. Za příhodných podmínek z nich mohou vyrůst normální kořeny, např. když se k bázi kmene s bradavčitými zduřeninami přihrne zemina.

Škodlivost

Míra škodlivosti bradavčité sukovitosti je závislá na tom, jak velká část korových pletiv,

floému a vaskulárního kambia přestane být vlivem poruchy funkční. Příznakem, který naznačuje, že přítomnost bradavčitých zduřenin může za určitých okolností narušit funkčnost kambia, je vertikální prohlubenina, která se někdy táhne od bradavčité zduřeniny na bázi kmene směrem nahoru. Stromy, jejichž kmen má velký počet bradavčitých zduřenin, mají sklon vytvářet větší množství výmladků. Bradavčité zduřeniny nezřídka splývají a obepínají větší část nebo celý obvod kmene. Škodlivost narůstá, následuje-li napadení nesytkou jabloňovou a původci korových nekróz (parazitickými a fakultativně parazitickými houbami). Postižené stromy bývají méně vitální, zakrnělé a mohou i předčasně odumřít.

Možnosti ochrany

- Výběr podnože a odrůdy

Bradavčitá uzlovitost jabloně je genetický problém. Sklon či predispozice k této poruše se projevuje zejména u vegetativních podnoží zakrslého růstu (tab. 1). V současnosti pěstované kultivary jabloně nejsou k poruše predisponovány. Vysvětluje se to tím, že je to výsledek přísné negativní selekce, kterou v minulosti šlechtitelé a školkaři praktikovali z obavy, že bradavčité zduřeniny jsou bakteriálního původu.

Silný sklon k tvorbě bradavčitých zduřenin mají např. středně rostoucí podnože M7 a MM 106 a slabě rostoucí podnože M26 a M9. Velmi silný sklon k tvorbě bradavčitých zduřenin měla v minulosti pěstovaná podnož J-TE-D (M9 x 'Anýzové české'), která navíc i silně podrůstala. Slabý sklon k tvorbě bradavčitých zduřenin má zakrslé rostoucí podnož M27. Výsledkem intenzivní selekce podnoží s cílem eliminovat u jabloní výskyt bradavčité uzlovitosti je pět klonů onačených písmenem G a číslem, které se vyznačují slabou predispozicí k poruše. Jejich používání v praxi sice nevedlo k eliminaci poruchy, ale „pouze“ k tomu, že porucha údajně přestává být vážným problémem. Negativním znakem těchto selektovaných klonů je jejich obtížné množení.

- Kvalita školkařských výpěstků

Základy k tvorbě bradavčitých zduřenin mohou být vytvořeny již ve školce.

Jelikož od vzniku kořenové iniciály k produkci bradavčitých zduřenin mohou uplynout až tři roky a iniciály mohou být po několik let dormantní, nemusí být příznaky poruchy v době výsadby na povrchu kmene okem patrné.

K tomu, aby se po výsadbě v sadu mohly preformované kořenové iniciály vyvinout v bradavčité zduřeniny, jsou nezbytné vhodné podmínky. Obdobně jako ve školce i sadu k nim patří: nízká intenzita světla na exponovaných částech podnožového kmene (vlivem zaplevelení nebo většího počtu výmladků); vyšší teploty a vlhkost půdy (např. při použití závlahy).

- Opatření při výsadbě

Z faktorů, které mají výrazný vliv na tvorbu bradavčitých zduřenin po výsadbě, se klade důraz na délku podnožové části stromků. Jsou-li stromky zapěstovány tak, že místo štěpování se nachází vysoko nad povrchem půdy (přibližně 20 cm), bradavčité zduřeniny se mohou vytvořit ve větším rozsahu. Naproti tomu u stromků, jejichž místo štěpování je po výsadbě 5 – 10 cm nad povrchem půdy, podmínky pro vznik bradavčitých zduřenin na podnoži se snižují (na části podnože pod zemí se tvoří kořeny). Intenzita růstu stromů klesá při použití málo vzrůstné podnože s prodloužením podnožové části nad povrchem půdy.

- Po výsadbě minimalizovat vliv negativních přídatných faktorů

Přítomnost bradavčitých zduřenin může vyústit v citelný problém, dojde-li v určité posloupnosti ke komplexnímu působení několika nepříznivých faktorů. Po výsadbě stromů je proto žádoucí:

- v okolí báze kmene minimalizovat zastínění a vyšší vlhkost hubením plevelů a odstraňováním výmladků,
- předejít možnosti infestace bradavčitých zduřenin nesytkou jabloňovou (*Synanthedon myopaerformi*), která způsobuje poranění usnadňující pronikání původců korových nekróz, tj.

bakteriálních, oomycetových a houbových patogenů, včetně oportunních patogenů. Ze zkušeností v zemích, kde mají u jabloní dlouholeté zkušenosti s bradavčitou sukovitostí i nesytkami, vyplývá, že nesytka přestávají být problémem, pokud se podaří potlačit vývoj bradavčitých zduřenin.

Ochrana proti bradavčité sukovitosti a proti nesytce jabloňové na sobě závisí jako spojené nádoby. Zamezíme-li vzniku bradavčité sukovitosti, zhorší se podmínky pro množení nesytka jabloňové v sadu. Přímá ochrana proti nesytce jabloňové a korovým nekrózám je nespolehlivá a nákladná. Čím nižší je populace nesytka jabloňové v sadu, tím menší je pravděpodobnost infestace bradavčitých zduřenin nesytkami, následného poranění pletiv a vzniku nekróz bakteriálního a houbového původu, které obepnou část nebo celý obvod kmene a způsobí, že celý strom odumírá. Výskytu bradavičnaté sukovitosti lze nejlépe předejít používáním podnoží, které nemají geneticky podmíněnou predispozici k tvorbě poruchy.

(prof. Ing. Václav Kúdela, DrSc., Zahradaweb)

Ovoce do škol

Komise vítá politickou dohodu ohledně programu „Ovoce do škol“ v hodnotě 90 milionů EUR ročně.

Evropská komise přivítala politickou dohodu, ke které se podařilo dospět v rámci Rady ve složení pro zemědělství a která se týká programu distribuce ovoce a zeleniny dětem ve školách, který by měl být zaveden v celé Evropské unii. Na nákup a distribuci čerstvého ovoce a zeleniny do škol bude z evropských fondů každoročně vypláceno 90 milionů EUR a tyto finanční prostředky budou dorovnávat vnitrostátní a soukromé fondy těch členských států, které se rozhodnou program využívat. Cílem programu „Ovoce do škol“ je podpořit správné stravovací návyky u mladých lidí, neboť studie ukazují, že si tyto návyky udržují i později v životě. Kromě distribuce ovoce a zeleniny školákům jako cílové skupině programu bude program rovněž vyžadovat účast členských států, které vypracují strategie včetně výchovných a informačních iniciativ a sdílení nejlepších postupů. Odhaduje se, že 22 milionů dětí v EU trpí nadváhou. Více než 5 milionů dětí je obézních a očekává se, že toto číslo se bude každým rokem zvyšovat o 400 000. V řešení tohoto problému může důležitou úlohu sehrát lepší výživa. Realizace programu bude zahájena na počátku školního roku 2009/2010. „Jsem nesmírně ráda, že Rada plán podpořila tak rychle,“ uvedla Mariann Fischer Boelová, komisařka pro zemědělství a rozvoj venkova. „Poskytnout dětem správné návyky v raném věku je velmi důležité, protože si je ponесou do dalšího života. Hodně našich dětí jí příliš málo ovoce a zeleniny, a často ani nevědí, jak mohou být chutné. Abychom si uvědomili, jak vážným problémem je nadváha dětí, stačí se projít jakoukoli hlavní třídou v Evropě. A teď s tím můžeme něco udělat.“ Odborníci se shodují na tom, že zdravá výživa může sehrát zásadní roli ve snižování počtu obézních a omezování rizika vážných zdravotních problémů – jako jsou kardiovaskulární choroby a diabetes typu 2 – v dalším životě. Za základ je považována konzumace dostatečného množství ovoce a zeleniny. Světová zdravotní organizace doporučuje minimální denní čistý příjem 400 gramů ovoce a zeleniny na osobu. Většina Evropanů tohoto cíle nedosahuje a trend klesající spotřeby je zřetelný zejména mezi mládeží. Studie ukazují, že zdravé jídelní návyky se vytvářejí v dětství. Lidé, kteří jedí hodně ovoce a zeleniny v dětství, v tom pokračují i v dospělosti. Ti, kdo jedí ovoce a zeleniny málo, své způsoby obvykle nemění a předávají své zvyky také vlastním dětem. Výzkum rovněž ukázal, že spíše menší množství ovoce a zeleniny konzumují rodiny s nižšími příjmy. Bezplatná distribuce těchto zdravých potravin ve školách proto může znamenat opravdovou změnu, zejména ve znevýhodněných oblastech. Analýza stávajících vnitrostátních politik a

konzultace s odborníky, které provedla Komise, ukazují, že výhody tohoto školního programu mohou být ještě výraznější, pokud bude distribuce ovoce doprovázena informačními a výchovnými opatřeními, díky kterým se děti dozvědí, jak důležité jsou správné stravovací návyky. Rovněž bude podporováno vytváření sítí mezi různými vnitrostátními orgány, které úspěšně uskutečňují programy distribuce ovoce do škol. V některých zemích EU již tyto programy v nejrůznějších formách existují. Ale stále je toho mnoho, co lze udělat, a tento program EU představuje výborný základ pro vytváření nových programů. Komise nabízí ročně na distribuci ovoce a zeleniny do škol 90 milionů EUR. Jednotlivé státy se mohou rozhodnout, zda se zúčastní. Programy jsou spolufinancovány, a to buď v poměru 50:50, nebo v poměru 75:25 v tzv. konvergenčních regionech, kde je HDP na obyvatele nižší, a v nejméně rozvinutých regionech. Členské státy si mohou zvolit, zda budou požadovat povinný příspěvek od rodičů. Finanční prostředky programu nelze využít na vnitrostátní financování stávajících programů, ale jsou určeny na další aktivity, ať už v souvislosti se stávajícími programy, nebo při vytváření úplně nových iniciativ. Pokud členské státy chtějí, mohou samozřejmě dodat další finanční prostředky. Vnitrostátní orgány by měly vypracovat strategii ve spolupráci s veřejnými zdravotnickými a vzdělávacími institucemi, jakož i se zástupci průmyslu a zájmovými skupinami, samozřejmě v souladu s vnitrostátními preferencemi.

(EU)

Ceny

Ceny ovoce v 46. až 49. kalendářním týdnu 2008

Ovoce	Ceny	
	Pěstitelské	Spotřebitelské
JABLKA tuzemská		
Bohemia V	11 – 17,50	
I.	7 – 13,80	16
Golden Del. V	11 – 19	
I.	7,50 – 13,80	14 – 29,90
Gloster V	10 – 14,10	
I.	7 – 12,40	
Gala V	12 – 17,50	
I.	7 – 13,80	14,90 – 29,90
Idared I.	7 – 13,80	14,90 – 24,90
Jonagold V	10,50 – 14,10	
I.	6,50 – 13,30	16,90 – 24,90
Melodie V	10 – 14	
I.	10 – 12,40	17 – 18
Rubín V	8 – 20	
I.	6,50 - 16	18,90 – 24,90
Spartan V	8 – 10	
I.	6 - 10	12,90 – 16,90
Šampion V	8 – 17	
I.	7 – 13,80	16 – 21,90
JABLKA dovoz		
Golden Del.		17,90 – 34,90
Granny Smith		25,90 – 37,90
Gala		19,90 – 37,90
Jonagold		12,90 – 27,90
Gloster		19,90 – 27,90
HRUŠKY tuzemské	10 - 18	21,90 – 33
dovoz		17,90 – 49,90
POMERANČE		8,90 – 38
MANDARINKY		11,90 – 38
CITRONY		24 – 40
BANÁNY		19,90 – 32,90
VINNÉ HROZNY bílé		29,90 – 59,90
červené		29 – 64,90

(-IŠ-)

Pozvánka

Výzkumný a šlechtitelský ústav ovocnářský Holovousy s.r.o.
Ovocnářská unie České republiky
dovolují si Vás pozvat na

TRADIČNÍ
OVOCNÁŘSKÉ DNY
HRADEC KRÁLOVÉ

kulturní centrum ALDIS a.s.
20. a 21. ledna 2009

Úterý 20. ledna 2009

7:30 - 9:15 hodin - Registrace účastníků

9:30 Zahájení Ovocnářských dnů

Ing. V. Ludvík, ředitel VŠÚO Holovousy s.r.o.

Ovocnářská unie České republiky

J. Muška, předseda OU ČR, Zemcheba Chelčice, s.r.o.

Současná zemědělská politika a rozvoj ovocnářství v ČR

Mgr. P. Gandalovič, ministr zemědělství, MZe ČR Praha

Agrární komora ČR

Ing. J. Veleba, Agrární komora Praha

Možnosti čerpání podpory z Programu rozvoje venkova

Ing. P. Sekáč, vrchní ředitel MZe ČR Praha

DISKUZE

12:00 - 13:00 hodin - OBĚD

13:00 Cross Compliance – normy pro hospodaření

Ing. M. Mistr, PhD., vrchní ředitel MZe Praha

13:40 Vnitrostátní strategie ČR v sektoru ovoce

Ing. V. Dobiáš, MZe Praha

Ing. L. Veverková, SZIF Praha

14:10 Problematika minoritních registrací pesticidů

Ing. M. Ludvík, OU ČR Holovousy

14:30 Pesticidy – evropská legislativa, pozice ČR

Ing. P. Minář, PhD., SRS Brno

15:00 - 15:30 hodin - PŘESTÁVKA

15:30 Integrovaná produkce jablek pro dětskou výživu

Ing. M. Lánský, VŠÚO Holovousy s.r.o.

15:45 Cizorodé látky v potravním řetězci člověka

Prof. Ing. J. Hajšlová, CSc., VŠCHT Praha

16:45 Snižování obsahu reziduí pesticidů v jablkách na dětskou výživu

Ing. J. Kloutvorová, VŠÚO Holovousy s.r.o.

17:00 Požadavky firmy Nutricia Deva na produkci jablek pro dětskou výživu

Ing. P. Hejzlar PhD., Nutricia Deva Nové Město

DISKUZE

18:00 hodin - Ukončení I. dne Ovocnářských dnů 2009

19:30 hodin - Společenský večer

Středa 21. ledna 2009

8:00 Výsledky hodnocení švestky domácí, cv. Honey Sečet s transgenní rezistencí k viru šarky švestky – Doc. Ing. J. Polák , VÚRV Praha v.v.i.

8:20 Nové přípravky na ochranu rostlin pro použití do ovoce od AgroProtec s.r.o.
Ing. J. Strobl, AgroProtec s.r.o., Kamenný Újezd

8:40 Současné trendy v ochraně ovocných dřevin ve Spolkové republice Německo
Ing. J. Tručka, marketing manager, Dow AgroSciences Mnichov, SRN

Nový standard v integrované ochraně sadů proti obaleči jablečnému, slupkovým obalečům a dalším motýlům - SPINTOR

Ing. P. Filip, Dow AgroSciences, Praha

9:40 Integrované na obaleče

RNDr. O. Pultar, Biola Chelčice

10:00 - 10:30 hodin - PŘESTÁVKA

10:30 Alternativní přístup k výživě ovoce

Ing. I. Petrtýl, PRP Procedes Roland Pigeon Bruntál

10:45 Moderní způsoby skladování ovoce (jablka, hrušky)

Dr. K. Rutkovski, ISiK Skierniewice, Polsko

11:30 Skladování peckovin

Prof. Ing. J. Goliáš, DrSc., MZLU Brno, ZF Lednice

12:00 Výsledky degustace jablek skladovaných v ULO

Ing. A. Matějčík, PhD., VŠÚO Holovousy s.r.o.

12:20 Nové odrůdy třešní z Holovous

Ing. J. Blažková, VŠÚO Holovousy s.r.o.

13:00 Mikropropagace méně známých ovocných druhů

Ing. J. Sedlák, PhD., Ing. F. Paprštejn, CSc., VŠÚO Holovousy s.r.o.

13:20 Výsledky chemické probírky u jablek

Ing. J. Kosina, CSc., VŠÚO Holovousy s.r.o.

13:45 D I S K U Z E

14:00 hodin - Ukončení Ovocnářských dnů 2009

Účastnický poplatek za osobu činí (bez noclehu) **na 2 dny 2.000,- Kč** (včetně DPH) **na 1. den** – 20.1.2009 **1.700,- Kč** (včetně DPH) **na 2. den** – 21.1.2009 **1.200,- Kč** (včetně DPH) **Při hotovostní platbě se poplatek navyšuje o 10 % !!**
Z účastnického poplatku je hrazeno vložné, odborná literatura a občerstvení během akce, proto nelze rozdělit účastnický poplatek na jeden den rovným dílem. **Účastnický poplatek** poukažte k úhradě na účet VŠÚO Holovousy s.r.o., **KB Hořice v Podkrkonoší**, číslo účtu **196854690217/0100**, konstantní symbol **308**, variabilní symbol **2009**, DIČ **CZ25271121**

Vyplněnou a vysílající organizací potvrzenou přihlášku (potvrzení účtárny o zaplacení účastnického poplatku nebo můžete použít i kopii bankovního výpisu) zašlete nejpozději do 15. ledna 2009 na adresu :
Výzkumný a šlechtitelský ústav ovocnářský Holovousy s.r.o. Ing. M. Lánský, Holovousy 1, 508 01 HOŘICE

Rezervaci noclehů nezajišťujeme. Vzhledem ke značnému zájmu o ubytování v Hradci Králové, doporučujeme účastníkům zajistit si rezervaci noclehů co nejdříve v některém z hotelů uvedených v předchozí tabulce! Náklady na ubytování si hradí každý účastník sám v hotelu! Při sjednávání rezervace noclehu se odvolejte na Ovocnářské dny a hotel Vám poskytne slevu na ubytování!

II.Reprezentační Ovocnářský a Zahradnický ples

30.1.2009 od 19:30 hod.

pořádá UNIE OVOCNÁŘŮ SEVEROČESKÉHO REGIONU

v Kulturním domě v obci Mšené - lázně. Ovocnáři na druhém ročníku plesu ukáží krásu svých výpěstků a vyzdvihnou významnost ovocnářství. Krásná jablka a motivy ovocnářství budou dominantou plesu. Na ovocnářském plese budou k vidění všechny obory zahradnictví navzájem se prolínající, avšak vznešenou a přitom něžnou atmosféru plesu dodá úchvatná květinová výzdoba, působící různými skladbami barev, květů, tvarů a fantazií. Nebude chybět zelenina, okrasné dřeviny ani dobrá vína českých vinařů.

Celý sál i pódium bude opět v obložení tisíce květů a aranžovat je bude **florista pan Jaroslav Hobík**.

Když se řekne ples, každý si představí večer plný dobré zábavy, hudby, tance, tomboly a dalších příjemných prožitků. Proto UNIE OVOCNÁŘŮ SEVEROČESKÉHO REGIONU pro Vás připravila bohatý kulturní a zábavný program.

V tanečním kroku Vás bude doprovázet profesionální kapela „**TANEČNÍ ORCHESTR GRADACE**„.

Celý večer bude moderovat **pan Zdeněk Tulis**.

Zábavný program bude zaručen během celého večera, proběhne **předtančení, vystoupení mažorettek, profesionálních tanečnicků, populární zpěvačky, módní přehlídka šatů** a možná i něco navíc.

Stejně tak jako v loňském roce, kdy bylo v tombole celkem **1800 cen**, bude ta letošní opět bohatá za přispění sponzorů, přátel a všech našich příznivců.

Děkujeme všem, kteří ples podporují, ale i těm, kteří se plesu zúčastní.

Srdečně Vás zveme

„Děláme radost, to je naše krédo“

„ Pěstujeme zdravé ovoce, české ovoce“

Unie ovocnářů severočeského regionu

www.zdraveovoce-provas.cz